

እውነት ምንድን ነው? - ቁጥር አንድ

የእውነት መዋቅር፣ መገለጥ፣ የትንቢታዊ ተመሳሳይነቶች፣ እና አልፋና አሜጋ

Jeff Pippenger
2023-08-05

ስለ “እውነት ምንድን ነው?” የሚለውን ርዕስ ከመመልከታችን በፊት፣ ይህን ጥናት በራጅም ምዕራፍ አንድ የመጀመሪያዎቹ ሦስት ቁጥሮች እንደጀመርን፣ ከዚያም ስለ ኤልያስ አንድ ጽሑፍ እንደጨመርን እናስታውሳለን። የእነዚህ ጥናቶች ጥቂት ዓላማዎች የተባበሩት መንግሥታትን በትንቢት ውስጥ ያላትን ሚና ለመለየት፣ የኢየሱስ ክርስቶስን ራጅም መልእክት ለመክፈት፣ የነቢያትን ሚና እንደ የእግዚአብሔር ሕዝብ ምልክቶች ለማስተዋል፣ እንዲሁም ኢየሱስ አልፋ መሆኑ ማለት ምን እንደሆነ የሚያመለክቱትን አንድምታዎች ለመመርመር ናቸው። የራጅም የመጀመሪያዎቹ ሦስት ቁጥሮች ከራጅም የመጨረሻ ቁጥሮች ጋር እንደሚስማሙና እንደሚጣጣሙ አሳይተናል፤ በሁለቱም ሁኔታዎችም ማለት በመጀመሪያና በመጨረሻ፣ ኢየሱስ ራሱን አልፋና አሜጋ፣ መጀመሪያና መጨረሻ፣ ፊተኛና ኋለኛ መሆኑን ይገልጻል።

በሁለተኛው ጥናት ውስጥ ስለ ኤልያስ አጭር ውይይት ተጠቅመን የመጽሐፍ ቅዱስ የመክፈቻ ቁጥሮች ከብሉይና ከአዲስ ኪዳን የመደምደሚያ ቁጥሮች ጋር እንደሚስማሙ ለማሳየት አድርገናል፤ ከዚህም በላይ፣ የአዲስ ኪዳን የመክፈቻ ቁጥሮች ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስን በሙሉ ወይም እንደ ሁለት ኪዳን በማየት በፈለጋችሁት ማንኛውም መንገድ ከመጀመሪያው ወይም ከመጨረሻው ጋር እንደሚስማሙ ለማሳየት ነበር።

እኛ ልናበረታታው የምንፈልገው ሌላ ነጥብ፣ መለኮት በታሪክ ሁሉ ውስጥ አምላክነቱን ቀስ በቀስ ለመግለጥ እንደሠራ ያለው ግንዛቤ ነው። ስለዚህ በቃል ኪዳን ታሪክ የመጽሐፍ ቅዱስ ጭብጥ ውስጥ ጊዜ እየተራመደ ሲሄድ፣ እግዚአብሔር በተለያዩ ስሞች ምሳሌያዊነት አማካኝነት የባህርዩን ገጽታ ደረጃ በደረጃ ይበልጥ እየገለጠ መጣ ብለን ያስታውስነው ለዚህ ነው። ሁሉን ቻይ አምላክ ለአብርሃም ተናገረ፣ ያውም እርሱ አምላክ ለሙሴ ተናገረ፤ ነገር ግን ከዚያ ጀምሮ ስሙ ይለዋ ተብሎ እንዲታወቅ ለሙሴ አሳወቀው። ከዚያም ክርስቶስ በመጣ ጊዜ፣ በብሉይ ኪዳን ያልታወቀ ስም ራሱን አስተዋወቀ፤ ከዚያ ስም አንድ አገላለጽ ብቻ በዳንኤል ምዕራፍ ሦስት በአንድ ባቢሎናዊ ተነግሮ ከሆነ በቀር። ኢየሱስ የአብ አንድያ ልጅ መሆኑን ብቻ ሳይሆን፣ በዚያ የተለየ የቃል ኪዳን ታሪክ ውስጥ ራሱን የሰው ልጅ መሆኑንም ገለጠ። እግዚአብሔርም ከአድቤንቲዝም መጀመሪያ ጋር በቃል ኪዳን በገባ ጊዜ ለሚለራዊት አድቤንቲዝም ደግሞ ስም ሰጠ።

“በዚህ ጊዜ፣ ከፍጻሜው እጅግ በቅርብ ሳለን፣ ሰዎች እግዚአብሔር በስሙ የሚጠራውን ሕዝብ ለማግኘት በከንቱ እስኪመለከቱ ድረስ በአሠራራችን እንደ ዓለም እንሆናለን? ማንኛውም ሰው ዓለም ሊሰጠው ለሚችለው ማንኛውም ጥቅም ሲል፣ እንደ እግዚአብሔር የተመረጠ ሕዝብ ያሉንን ልዩ መለያዎቻችን ይሸጣልን? የእግዚአብሔርን ሕግ የሚተላለፉ ሰዎች ሞገስ እጅግ ዋጋ ያለው እንደሆነ ይቆጠራልን? ጌታ ሕዝቤ ብሎ የጠራቸው ሰዎች፣ ከታላቁ “እኔ ነኝ” የሚባል ጌታ አለ ብለው ያስባሉን? ሰባተኛ ቀን አድቤንቲስቶች ያደረጉንን የእምነት መለያ ነጥቦች ለማጥፋት እንሞክራለን?” ኤቫንጀሊዝም፣ 121.

ለሰባተኛ ቀን አድቤንቲስቶች የተሰጠው ስም በጌታ የተሰጠ ነው፣ እና እህት ዋይት አድቤንቲስቶችን እንደ እግዚአብሔር በስም የተለዩ ሕዝብ ብዙ ጊዜ ትጠራቸዋለች። “Denominated” ማለት በስም መጠራት ማለት ነው። እህት ዋይት እንደ እግዚአብሔር በስም የተለዩ ሕዝብ የምትለያቸው ሁለት ብቻ ቤተ ክርስቲያናት አሉ፤ እነርሱም የጥንቱ እስራኤል እና ዘመናዊቷ እስራኤል ናቸው።

ስለዚህ በራዕይ መጽሐፍ ጥናታችን ሲቀጥል፣ ለፊላዴልፊያ ሰዎች የተገለጠው፣ እነርሱም ደግሞ እንደ አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የተወከሉት፣ “አዲሱ ስም” የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ በፊት የሚፈታው የትንቢት ምስጢር ታላቅ ክፍል እንደሆነ እጠቁማለሁ።

ድል ለሚነሳው በአምላክ ቤተ መቅደስ ውስጥ ዓምድ አደርገዋለሁ፤ ከዚያም ከእንግዲህ ወዲህ ፈጽሞ አይወጣም፤ በእርሱም ላይ የአምላክን ስም፣ ከአምላክም ዘንድ ከሰማይ የምትወርደውን አዲሲቱ ኢየሩሳሌም የተባለችውን የአምላክን ከተማ ስም፣ ደግሞም አዲሱን ስሜን እጽፍበታለሁ። መንፈስ ለቤተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ። ራዕይ 3፡12፣ 13።

የመጨረሻው የማስጠንቀቂያ መልእክት የኢየሱስ ክርስቶስ ራዕይ መልእክት ነው፤ እርሱም የባሕርይው መገለጥ ነው።

«የሙሽራውን መምጣት የሚጠባበቁ ሰዎች ለሕዝቡ፣ “እነሆ አምላካችሁ” ማለት አለባቸው። የምሕረት ብርሃን የመጨረሻ ጨረሮች፣ ለዓለም ሊሰጥ ያለው የምሕረት የመጨረሻ መልእክት፣ የፍቅር ባሕርይ መገለጥ ነው። የእግዚአብሔር ልጆች ክብርና ሊያሳዩ ይገባቸዋል። በራሳቸው ሕይወትና ባሕርይ ውስጥ የእግዚአብሔር ጸጋ ለእነርሱ ያደረገውን ሊገልጹ ይገባቸዋል።» Christ’s Object Lessons, 415, 416.

ስለ ኢየሱስ እንደ ቃል በመዝገብ ላይ ለማኖር የምንችለው ብዙ ነገር አለን፤ ነገር ግን አሁን “እውነት” የሚለውን ቃል እንወስዳለን። “እውነት” ስለሚለው ያለው ግንዛቤ፣ እንዲሁም “እውነት” የሚለው ቃል፣ እንዲሁም “የእውነት ቃል” ለመመስረት የተጠቀሙት ፊደላት ጭምር፣ የክርስቶስን ባሕርይ መረዳት ነው።

ስለዚህ ጳጳሮች፣ እንግዲህ አንተ ንጉሥ ነህን? አለው። ኢየሱስም፣ እኔ ንጉሥ መሆኔን አንተ ትናገራለህ። ለዚህ እኔ ተወለድሁ፣ ስለዚህም ወደ ዓለም መጣሁ፣ ለእውነት እመሰክር ዘንድ። ከእውነት የሆነ ሁሉ ድምፃን ይሰማል። ጳጳሮችም፣ እውነት ምንድን ነው? አለው። ይህንም ከተናገረ በኋላ ደግሞ ወደ አይሁድ ወጣ፣ እንዲሁም አላቸው፤ በእርሱ ምንም በደል አላገኘሁበትም። ዮሐንስ 18፡37፣ 38።

በዚያ ጥቅስ ውስጥ “እውነት” ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል፣ ደግሞ ፊደል እና እንዲሁም ቁጥር ከሆነ ከዕብራይስጥ ቃል የተወሰደ ነው። የዕብራይስጥ ፊደላት መጀመሪያ ፊደል ‘አሌፍ’ ነው። በእርግጥ፣ የዕብራይስጥ ፊደላት የመጀመሪያዎቹ ሁለት ፊደላት “አሌፍ” እና “ቤት” ናቸው፣ እነርሱም ከግሪክ የመጀመሪያዎቹ ሁለት ፊደላት፣ ማለትም አልፋ እና ቤታ፣ ጋር በጣም የሚመሳሰሉ ናቸው። ሁለቱ በአንድነት “alphabet” ለሚለው ቃል ሥር ይሆናሉ። ስለዚህ “አልፋ” የሚለው ቃል (ከዕብራይስጥ ፊደል አሌፍ የተገኘ) እንደ ፊደል፣ እንደ ቃል፣ እንደ ቁጥር፣ እንዲሁም ከኢየሱስ ብዙ ስሞች አንዱ ሆኖ ይጠቀማል።

ጳጳሮስ «እውነት ምንድን ናት?» ብሎ ጥያቄ በጠየቀ ጊዜ፣ ኢየሱስ አስቀድሞ ወደ «ዓለም እንደ መጣ» ምክንያቱን፣ እንዲሁም «እንደ ተወለደ» ምክንያቱን ለ«እውነት» ምስክር እንዲሆን መሆኑን ነግሮት ነበር። እንዲሁም «ከእውነት የሆነ ሁሉ» ድምፁን «ይሰማል» ብሎ ጨምሮ ተናግሮ ነበር።

ይህን የትንቢት ቃል የሚያነብ ብፁዕ ነው፣ የሚሰሙትም በውስጡ የተጻፉትን የሚጠብቁ ብፁዓን ናቸው፤ ጊዜው ቀርቦአልና። ራዕይ 1፡3።

እውነት፡- G225—ከ G227፤ እውነት፡- – እውነተኛ፣ X በእውነት፣ እውነት፣ እውነተኝነት። G227—ከ G1 (እንደ አሉታዊ ክፍል) እና G2990፤ እውነተኛ (እንደማይሸፍን)፡- – እውነተኛ፣ በእውነት፣ እውነት። G1፤ A. የዕብራይስጥ ምንጭ ያለው፤ የፊደላት ቅደም ተከተል የመጀመሪያ ፊደል፤ በተምሳሌታዊ ሁኔታ ብቻ (እንደ ቁጥር ከመጠቀሙ የተነሳ) የመጀመሪያው። አልፋ።

ኢየሱስም፣ “መንገድና እውነት ሕይወትም እኔ ነኝ፤ በእኔ ካልሆነ በቀር ወደ አብ የሚመጣ ማንም የለም” አለው። ዮሐንስ 14፡6።

ኢየሱስ “እኔ ... እውነት ነኝ” በማለቱ፤ እርሱ ፊደል፣ ቁጥር፣ እና ለአልፋ ፊደል የሚጠቅም ቃል መሆኑን ይናገር ነበር፤ የአልፋ ቃልም ሆነ የአልፋ ቁጥር ሁሉ “እውነት” ናቸው። በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ፣ ክርስቶስ ራሱን እንደ ድንቅ ቆጣሪ ገለጠ፤ ይህም በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት “the certain saint which spake” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ “Palmoni” ቃል ትርጉም ነው።

ከዚያም አንድ ቅዱስ ሲናገር ሰማሁ፤ ሌላም ቅዱስ ለዚያ ሲናገር ለነበረው ቅዱስ፣ “ስለ ዘወትር መሥዋዕቱና ስለ አጥፊው በደል፣ መቅደሱንና ሠራዊቱን ይረግጡ ዘንድ ይህ ራዕይ እስከ መቼ ድረስ ነው?” አለው። እርሱም እንዲህ አለኝ፤ “እስከ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀናት፤ ከዚያም በኋላ መቅደሱ ይነጻል።” ዳንኤል 8፡13, 14።

በአሥራ ሦስተኛው ቁጥር ውስጥ ያለው “አንድ ቅዱስ” “ፓልሞኒ” ነው— ድንቅ ቆጣሪው፣ ወይም የምሥጢሮች ቆጣሪው። እነዚህ ሁለት ቁጥሮች የ2300 ዓመታት ትንቢትና ሁለቱ የ2520 ዓመታት ትንቢቶች የቀረቡበት ስፍራ ናቸው። የ2300 ዓመታት ትንቢት “መቅደሱን” ይመለከታል፣ ሁለቱ የ2520 ዓመታት ትንቢቶችም “ሠራዊቱን” ይመለከታሉ፤ ምክንያቱም መቅደሱም ሆነ ሠራዊቱ በሮም ይረገጡ ነበርና። የ2520 ዓመታት ትንቢት የእግዚአብሔርን መቅደስና ሕዝብ መረገጥ ይወክላል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ኢየሱስ ራሱን እንደ ድንቅ የምሥጢሮች ቆጣሪ በሚያስተዋውቅበት በትክክለኛው ስፍራ፣ በጊዜ ላይ የተመሠረቱ ሦስት ጥልቅ እርስ በርሳቸው የተያያዙ ትንቢቶች አሉ። ራሱን የጊዜ ጌታ እንደ ሆነ ለማስተዋወቅ እነዚህን ሁለት ቁጥሮች መምረጡ ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ራሱን የሚገልጧቸው እነዚያ ሁለት ቁጥሮች ከዘመናዊ መንፈሳዊ እስራኤል ጋር ወደ ቃል ኪዳን የሚገባበትን ጊዜ ይለያሉ፣ እነዚያ ሁለት ቁጥሮችም የአድቬንቲዥም መሠረትና ማዕከላዊ ዓምድ ናቸው።

“ከሌሎች ሁሉ መጻሕፍት በላይ የአድቬንት እምነት መሠረትና ዋና ምሳሌ ሆኖ የቆመው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል፣ ‘እስከ ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀናት ድረስ፤ ከዚያም በኋላ መቅደሱ ይነጻል።’ [ዳንኤል 8፡14።]” ታላቁ ተጋድሎ፣ 409.

በፍጻሜው ዘመን፣ በ1798፣ የዳንኤል መጽሐፍ ተፈታ፣ የመጀመሪያውም መልአክ መልእክት በታሪክ ውስጥ ደረሰ፤ ይህም በሚለራይት እንቅስቃሴ ዘመን ውስጥ የተከናወነውን የትንቢታዊ እውቀት መጨመር አመለከተ፣ እርሱም የሰባተኛ ቀን አድቬንቲዥም መጀመሪያ ነበር። የዳንኤል መጽሐፍ ለሚለራይቶች በተፈታ ጊዜ፣ ከፓልሞኒ የመጣ መልእክት—የጊዜ መልእክት—ተረድቶ ነበር። የእግዚአብሔር ቃል ፈጽሞ አይወድቅም፣ ሁልጊዜም ፍጻሜውን ከመጀመሪያው ጋር ያገናኛል። ስለዚህ፣ በአድቬንቲዥም ፍጻሜ ውስጥ፣ በሚለራይት ታሪክ እንደነበረው ሁሉ፣ የእርሱ ባሕርይ መገለጥ በእርግጥ ይኖራል። ይህ እውነታ በአድቬንቲዥም መጀመሪያና ፍጻሜ ላይ የተመሠረተ ብቻ ሳይሆን፣ በዳንኤል መጽሐፍና በራዕይ መጽሐፍ መካከል በተገለጸው ግንኙነትም ላይ የተመሠረተ ነው። ዳንኤልና ራዕይ አንድ መጽሐፍ ይወክላሉ፤ በዚያም ውክልና ውስጥ ሁለት ምስክሮች ናቸው፤ የመጀመሪያው ዳንኤል ሲሆን የመጨረሻው ራዕይ ነው።

“የዳንኤል መጽሐፍና የራዕይ መጽሐፍ አንድ ናቸው። አንዱ ትንቢት ነው፣ ሌላው መገለጥ ነው፤ አንዱ የታተመ መጽሐፍ ነው፣ ሌላው የተከፈተ መጽሐፍ ነው።” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 972.

ዳንኤልና ራዕይ አንድ መጽሐፍ የሆኑ ሁለት መጻሕፍት ናቸው፤ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አንድ መጽሐፍ ሆኖ ወደ ብሉይና አዲስ፣ ወይም ወደ መጀመሪያና መጨረሻ እንደተከፈለ ሁሉ። በራዕይ አሥራ አንድ ውስጥ እንደ ሙሴና ኤልያስ ተደርገው የቀረቡት ሁለቱ ምስክሮች ብሉይና አዲስ ኪዳን ናቸው።

ስለ ሁለቱ ምስክሮች ነቢዩ በተጨማሪ እንዲህ ይናገራል፡- “እነዚህ በምድር አምላክ ፊት የሚቆሙት ሁለቱ የወይራ ዛፎችና ሁለቱ መቅረቦች ናቸው።” “ቃልህ፣” ሲል መዝሙራዊው፣ “ለእግሮቼ መብራት፣ ለመንገዴም ብርሃን ነው።” ራዕይ 11:4፤ መዝሙር 119:105። ሁለቱ ምስክሮች የብሉይና የአዲስ ኪዳን

ቅዱሳን መጻሕፍትን ይወክላሉ። ታላቁ ተጋድሎ፣ 267።

ዳንኤልና ዮሐንስ ሁለት ምስክሮች ናቸው፤ ሁለቱም መከራ የደረሰባቸው፣ ሁለቱም በምርኮ የተወሰዱ፣ ሁለቱም የሚመዘገቡት አንድ ዓይነት የትንቢታዊ ታሪክ መስመር የተሰጣቸው፣ ሁለቱም አንድ መቶ አርባ አራት ሺህን የሚወክሉ፣ ሁለቱም ከኢየሩሳሌም ጥፋት በኋላ በነበረው ዘመን የኖሩ፣ ሁለቱም የሞትና የትንሣኤ ምልክቶች ናቸው፤ (ዮሐንስ ከሚፈለ ዘይት፣ ዳንኤልም ከአንበሳች ጉድጓድ)።

ዳንኤል የክርስቶስን ባሕርይ ልዩ መገለጥ ይለያል፤ እርሱም ይህን ነገር ተመስጦ “የሰባተኛው ቀን አድሼንቲስት ቤተ ክርስቲያን ማዕከላዊ ምሰሶና መሠረት” ብሎ በሚጠራቸው ሁለቱ ቁጥሮች ውስጥ ያደርገዋል። እነዚያ ሁለት ቁጥሮች በዊልያም ሚሊር ሥራዎች የተወከሉት መሠረቶች ላይ መጨረሻ የተቀመጠው “የራስ ድንጋይ” ነበሩ። የራስ ድንጋይም ከሰማያዊው መቅደስ፣ ከእግዚአብሔር ሕግ፣ ከሰንበት፣ ከመርማሪው ፍርድ፣ እና ከራእይ አሥራ አራት ያሉት ሦስቱ መላእክት ጋር ያያዘ ግንዛቤን አመጣ። ዳንኤል የመጽሐፉ መጀመሪያ ነው፤ ዮሐንስም መጨረሻው ነው።

የዮሐንስ ጽሑፍ በአድሼንቲዝም መጨረሻ የክርስቶስን ባሕርይ መገለጥ ይለይታል። በዘመናዊቱ እስራኤል መጀመሪያ ራሱን እንደ ድንቅ ቆጣሪ፣ የሁሉም ሒሳባዊ ነገር ፈጣሪ አድርጎ ገለጠ፤ በዘመናዊቱ እስራኤል መጨረሻም ራሱን እንደ ድንቅ ቋንቋ ሊቅ እየገለጠ ነው። እርሱ ከቋንቋ ጋር የተያያዘውን ሁሉ ፈጣሪ ነው፤ ይህም የቋንቋ አወቃቀር፣ የሰዋሰው ሕጎች፣ ቃላት እና ሌላው ቀርቶ የፊደላት ፊደሎችንም ያካትታል። በቃላት የሚፈጸም ግንኙነት፣ በጽሑፍ ይሁን በንግግር በሰዋሰው ሕጎች የሚመራውን፣ እንዲሁም በእርሱ ንድፍ የተዘጋጀ በሆነ ፊደል የሚጻፈውን እርሱ ፈጠረ፤ ከዚህም ሁሉ በላይ—እርሱ ቃል ነው። በዚያ ቃል ዓይነት ስውራንና ያልተዘጋጁ ሎዶቅያውያንን ወደ ተቀደሱ ፊደልዳዎቻቸው ይለውጣል።

በእውነትህ ቀድሳቸው፤ ቃልህ እውነት ነው። ዮሐንስ 17፡17።

“ቀድሱ” ተብሎ የተተረጎመው ቃል ቅዱስ ማድረግ ማለት ነው። አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ቅዱሳን ይሆናሉ፣ እናም ያንን የባሕርይ ሁኔታ በ“እውነት” ይደርሳሉ፤ ወይም እንዲሁም በእርሱ “ቃል” ማለት ትችላላችሁ፣ ምክንያቱም ኢየሱስ ቃል ነውና፣ እርሱም እውነት ነው።

በመጀመሪያ ቃል ነበረ፣ ቃሉም ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ፣ ቃሉም እግዚአብሔር ነበረ። ይህ በመጀመሪያ ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ። ሁሉ በእርሱ ሆነ፤ ከሆነውም ሁሉ አንዳች ስንኳ ያለ እርሱ አልሆነም። ዮሐንስ 1፡1-3።

ልብ በሉ፤ ይህ ዮሐንስ በወንጌሉ ውስጥ የጻፈው የመጀመሪያው ነገር ነው። እርግጥ ነው፣ ይህ በዘፍጥረት ውስጥ ከተጻፈው የመጀመሪያ ነገር ጋር ይመሳሰላል። ይህም ምስክርነቱን ይጨምራል፣ በዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ የተነገረውንም ነገር ይበልጥ በግልጽ ይለያል።

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ። ዘፍጥረት 1፡1።

በቁጥር አንድ “እግዚአብሔር” ተብሎ የተተረጎመው ቃል በብዙ ቁጥር ነው፤ ስለዚህም ከ“መጀመሪያው” ጀምሮ እግዚአብሔር ከአንድ በላይ መሆኑን ያሳያል። “በመጀመሪያ” በዮሐንስ ወንጌል ቃሉ ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ፤ ቃሉም እግዚአብሔር ነበረ። ቃሉም ፈጣሪ ነበረ።

ኢየሱስ ቃል ነው፣ መጽሐፍ ቅዱስንም መለኮትን ከሰብዓዊነት ጋር በማጣመር አመነጨው—መለኮት በመንፈስ ቅዱስ የተወከለ፣ ሰብዓዊነትም ደግሞ ወደ አብያተ ክርስቲያናት ሊላኩ በነበሩት መጻሕፍት ውስጥ ያሉትን ቃላት በጻፉት ሰዎች ማንነት ተገልጦ ነበር። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ እንደ ኢየሱስ ሁሉ የሰብዓዊነትና የመለኮት ጥምረት ነው። መጽሐፍ ቅዱስም፣ ምንም እንኳን የወደቀ ሥጋዊ ሰዎች ተሳትፎ ቢኖርበትም፣ ቅዱስ ነው፤ እንዲሁም የጻፉት ሰዎች ደግሞ ቅዱሳን ነበሩ።

እኛም ይበልጥ የተረጋገጠ የትንቢት ቃል አለን፤ ቀኑ እስኪነጋ እና የንጋት ኮከብ በልባችሁ እስኪወጣ ድረስ፤ በጨለማ ስፍራ እንደሚያበራ መብራት እርሱን ብትጠነቀቁ መልካም ታደርጋላችሁ፤ ይህንም በፊት እያወቃችሁ፡፡ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ሁሉ ከራሱ ትርጓሜ እንዳይሆን፡፡ ምክንያቱም ትንቢት ከቶ በሰው ፈቃድ አልመጣም፤ ነገር ግን ቅዱሳን የእግዚአብሔር ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ተነስተው ተናገሩ፡፡ 2 ጴጥሮስ 1፡19-21፡፡

ምንም እንኳን ነቢያት ቅዱሳን ሰዎች ቢሆኑም፤ ሁሉ ኃጢአት ስለ ሠሩና ከእግዚአብሔር ክብር ስለ ጎደሉ፤ እነርሱም የወደቁ ሰብአዊ ፍጡራን ነበሩ፡፡ ሆኖም መጽሐፍ ቅዱስ የመለኮትና የሰብአዊነት ጥምረት ነው፤ እርሱም ቅዱስ ነው፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔር ቃል በሕይወቱና በተጻፈ ቃሉ ውስጥ ያሳየው፤ ከመለኮት ጋር የተቀላቀለ ሰብአዊነት ኃጢአት እንደማይሠራ ነው፡፡ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ እውነት የሆነው ስለ ክርስቶስም እውነት ነው፤ ምክንያቱም እርሱ መጽሐፍ ቅዱስ ነው፡፡

ኢየሱስ ኃጢአተኛ ሥጋን በራሱ ላይ ወሰደ፤ ነገር ግን ፈጽሞ ኃጢአት አላደረገም፤ ስለዚህም ከመለኮት ጋር የተባበረ ሰብአዊነት ኃጢአት እንደማያደርግ ምሳሌ ሰጠ፡፡

“የቤተ ልሔም ታሪክ የማያልቅ ርእስ ነው፡፡ በእርሱ ውስጥ ‘የእግዚአብሔር ጥበብና ዕውቀት ባለጠግነት ጥልቀት’ ተሰውሮአል፡፡ ሮሜ 11፡33፡፡ መድኃኒቱ የሰማይን ዙፋን በግርግም ለመቀየር፤ እና አምላኪ መላእክት ማህበርን በበረት እንስሶች ለመተካት ያደረገውን መሥዋዕት እያየን እንደነቃለን፡፡ የሰው ትዕቢትና ራስን መቻል በእርሱ ፊት ተግሣጽ ይቀበላሉ፡፡ ነገር ግን ይህ የእርሱ ድንቅ ውርደት ገና መጀመሪያው ብቻ ነበር፡፡ የእግዚአብሔር ልጅ አዳም በኤደን ንጹሕነቱ ቆሞ በነበረበት ጊዜ እንኳ የሰውን ተፈጥሮ መውሰድ እጅግ የማይመዘን ውርደት በሆነ ነበር፡፡ ነገር ግን ኢየሱስ የሰው ዘር በኃጢአት አራት ሺህ ዓመት ተዳክሞ በነበረበት ጊዜ ሰብአዊነትን ተቀበለ፡፡ እንደ እያንዳንዱ የአዳም ልጅ ሁሉ እርሱም የታላቁ የውርስ ሕግ አሠራር ውጤቶችን ተቀበለ፡፡ እነዚህ ውጤቶች ምን እንደነበሩ በምድራዊ አባቶቹ ታሪክ ውስጥ ይታያል፡፡ እርሱ ሐዘናችንንና ፈተናችንን ሊካፈል፤ እንዲሁም ኃጢአት የሌለበትን ሕይወት ምሳሌ ሊሰጠን እንዲህ ያለ ውርስ ይዞ መጣ፡፡” ዘ ዲዛየር ኦፍ ኤጅስ፤ 48፡፡

ኢየሱስ ቃል ነው፤ እናም ኢየሱስም መጽሐፍ ቅዱስም የሰብአዊነትና የመለኮታዊነት ውህደት ናቸው፡፡ ኢየሱስ በዘመናት ሂደት መጽሐፍ ቅዱስን ሲያመጣ፤ የሚሰሙት እንዲሰሙ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሕግጋትን አኖረ፡፡ መጽሐፍ ቅዱስን የሚገዙ እነዚህ ሕግጋት ደግሞ የእርሱ ባሕርይ ባሕርያት ናቸው፡፡

«በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ሁሉ ተገናኝተው ይፈጸማሉ፡፡ እዚህ የዳንኤል መጽሐፍ ማሟያ አለ፡፡» የሐዋርያት ሥራ, 585.

“ማሟላት” የሚለው ቃል ወደ ፍጹምነት ማምጣት ማለት ነው፡፡ የዳንኤል ምስክርነት በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ይጠናቀቃል፤ ይህም የዳንኤል ምስክርነት መጀመሪያ ሲሆን ራእይ ደግሞ መጨረሻ መሆኑን ያሳያል፡፡ የራእይ መጀመሪያ በራእይ መጨረሻ ላይ እንደገና ይደገማል፤ እንዲሁም በዳንኤል ምዕራፍ አንድ የመጀመሪያ ቁጥር ውስጥ ቃል በቃል እስራኤልና ቃል በቃል ባቢሎን መካከል ጦርነት አለ፤ በዚያም ባቢሎን ድል ታደርጋለች፡፡ ነገር ግን በፈተና ዘመን ታሪክ መደምደሚያ ላይ በዳንኤል 11፡45፤ 12፡1 መንፈሳዊቱ ባቢሎን ከመንፈሳዊው እስራኤል ጋር በጦርነት ውስጥ ናት፤ በመጨረሻም ባቢሎን ትሸነፋለች እስራኤልም ያሸነፋል፡፡ እንደ ዮሐንስ በራእይ መጽሐፍ እንደሆነው ሁሉ፤ የዳንኤል ምስክርነት መጀመሪያ ከምስክርነቱ መጨረሻ ጋር ይስማማል፡፡ እንግዲህ እውነት ምንድን ነው?

አስተምህሮ የተባለው ቃል አንድ የአማኞች ማኅበር ትክክል መሆኑን እንደሚረዳው የሚለይ ቃል ነው፡፡ ዓላማው ወይም አጠቃቀሙ በመጽሐፍ ቅዱስ ወይም በክርስትና ብቻ የተገደበ አይደለም፡፡ በተባለው ክርስትና ውስጥ፤ ከእውነተኛ ይልቅ ሐሰተኛ “አስተምህሮዎች” የበለጡ ሊኖሩ ይችላሉ፤ ምክንያቱም መንፈሳዊቷ ባቢሎን፤ ጵጵስና የእያንዳንዱ ርኩስና የተጠላ ወፍ መቃኛ ናት፤ እነዚያም ወፎች ክፋትን

ይወክላሉ፣ ይህም ክፋት እንደ ሕገ ተሸሯል በሚል ያሉ ሐሰተኛ አስተምህሮዎች አማካኝነት በቤተ ክርስቲያናት ይጠበቃል እና ይሸፈናል። ነገር ግን እውነተኛ አስተምህሮ አለ።

የቤርያ ሰዎች አእምሮ በአድልዎ አልተጠበበም ነበር። ሐዋርያት የሰበኩት ትምህርቶች እውነተኛነት ለመመርመር ፈቃደኞች ነበሩ። ስለ ተስፋ የተሰጠው መሲሕ የተዳፈውን ያውቁ ዘንድ እንጂ ከጉጉት የተነሣ መጽሐፍ ቅዱስን አልመረመሩም። በየቀኑ የተነሣሣውን መዛግብት ይመረምሩ ነበር፤ እነርሱም ቅዱሳት መጻሕፍትን ከቅዱሳት መጻሕፍት ጋር ሲያነጻጽሩ፣ የሰማይ መላእክት በአጠገባቸው ነበሩ፤ አእምሮአቸውን ያበሩ ነበር ልባቸውንም ያሳምኑ ነበር።

«የወንጌል እውነቶች በሚሰበኩበት ስፍራ ሁሉ፣ በቅንነት ትክክለኛውን ለማድረግ የሚሙኙ ሰዎች ቅዱሳት መጻሕፍትን በትጋት እንዲመረምሩ ይመራሉ። በዚህ የምድር ታሪክ የመዝጊያ ትዕይንቶች ውስጥ፣ የፈተና እውነቶች የሚሰበኩላቸው ሰዎች በየቀኑ ቅዱሳት መጻሕፍትን እየመረመሩ እና ወደ እነርሱ የመጡትን መልእክቶች ከእግዚአብሔር ቃል ጋር እያነጻጸሩ የበርያኖስን ምሳሌ ቢከተሉ፣ ዛሬ አሁን በንጽጽር ጥቂቶች ብቻ ባሉበት ስፍራ፣ ለእግዚአብሔር ሕግ ትእዛዛት ታማኝ የሆኑ ብዙ ሰዎች በነበሩ ነበር። ነገር ግን ተወዳጅነት የሌላቸው የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶች ሲቀርቡ፣ ብዙዎች ይህን ምርመራ ለማድረግ እምቢ ይላሉ። ግልጽ የሆኑትን የቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርቶች ለመቃወም ባይችሉም፣ የቀረቡትን ማስረጃዎች ለማጥናት ከፍተኛ ፍላጎት-አልባነት ያሳያሉ። አንዳንዶች እነዚህ ትምህርቶች በእርግጥ እውነት ቢሆኑ እንኳ፣ አዲሱን ብርሃን ይቀበሉት ወይም አይቀበሉት ጉዳይ ትንሽ ነው ብለው ያስባሉ፤ ነፍሳትን ወደ ስህተት ለመምራት ጠላት የሚጠቀምባቸውን ደስ የሚያሰኙ ተረቶች ግን አጥብቀው ይይዛሉ። እንዲሁ አእምሮአቸው በስህተት ይታወራል፣ ከሰማይም ይለያያሉ።»

“ሁሉም ለተሰጣቸው ብርሃን መጠን ይፈረድባቸዋል። ጌታ መልእክተኞቹን በድነት መልእክት ይልካል፤ የሚሰሙትንም ሰዎች የአገልጋዮቹን ቃላት እንዴት እንደተቀበሉ በዚያ መሠረት ተጠያቂ ያደርጋቸዋል። እውነትን በቅን ልብ የሚፈልጉ ሰዎች ለእነርሱ የቀረቡትን ትምህርቶች በእግዚአብሔር ቃል ብርሃን ሥር በጥንቃቄ ይመረምራሉ።” የሐዋርያት ሥራ, 231, 232.

“የምሥራቅ እውነቶች” የሆኑ “ትምህርቶች” አሉ፣ እነርሱም ሊመረመሩ ያስፈልጋቸዋል። አንዳንዶቹ፣ (ምናልባትም ሁሉም) “ፈታኝ እውነቶች” ናቸው። ሰንበት ለመረዳት ቀላል የሆነ ፈታኝ እውነት ነው። እውነተኛ እና ሐሰተኛ ትምህርቶች አሉ። ከእውነተኛ ትምህርቶቹ አንዳንዶቹ ለሚሰሙአቸው ሰዎች ፈተና ያቀርባሉ። ደግሞም ለተወሰነ የጊዜ ዘመን የተዘጋጀ ዓይነት እውነት አለ። እነዚህ እውነቶች “የዘመኑ እውነት” ተብለው ይጠራሉ።

በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ብዙ ክቡር እውነቶች አሉ፤ ነገር ግን መንጋው አሁን የሚያስፈልገው “የአሁኑ እውነት” ነው። መልእክተኞች ከየአሁኑ እውነት አስፈላጊ ነጥቦች ርቀው ሄደው፣ መንጋውን ለማንድነት እና ነፍስን ለመቀደስ የማይረዱ ርእሶች ላይ ሲዘገዩ ያለውን አደጋ አይቻለሁ። ሰይጣንም በዚህ ስፍራ ሥራውን ለመጉዳት የሚቻለውን ሁሉ ጥቅም ይወስዳል።

“ነገር ግን እንደ መቅደሱ ከ2300 ቀናቹ ጋር በተያያዘ፣ በእግዚአብሔር ትእዛዛትና የኢየሱስ እምነት ያሉ ርእሶች፣ ያለፈውን የአድቪንት እንቅስቃሴ ለማብራራት፣ አሁን ያለንን አቋም ለማሳየት፣ የሚጠራጠሩትን እምነት ለማጽናት፣ እና ለክብር የተሞላውን የወደፊት ነገር እርግጠኛ ለማድረግ ፍጹም ተስማሚ ናቸው። እነዚህ፣ መልእክተኞች ሊቆዩባቸው የሚገቡ ዋና ዋና ርእሶች እንደሆኑ፣ ብዙ ጊዜ አይቻለሁ።” Early Writings, 63.

አድቪንቲስቶች ብዙ ጊዜ ይህን ክፍል በትክክል የሚናገረውን ነገር ለመሸሽ ይጠቀሙበታል። በ“የአሁኑ እውነት” መልእክቶቻችን ውስጥ ሊገለጹ የሚገባው ሁሉ መቅደሱ፣ 2300 ቀናቱ፣ ትእዛዛቱ እና የኢየሱስ እምነት ብቻ ነው ብለው ይከራከራሉ። ይህን ጥያቄ የሚያነሱት ስለ እነዚህ አራት ርእሶች የተለየውን መለያ

ለመሸሽ ነው።

የእነዚህ አራት ታላላቅ እውነቶች ዓላማ፣ “ያለፈውን የአድቤንት ንቅናቄ ለማብራራት፣ አሁን ያለን አቋም ምን እንደሆነ ለማሳየት፣ የሚጠራጠሩትን በእምነት ለማጽናት፣ እና ለክቡር የወደፊት ነገር እርግጠኝነት ለመስጠት ፍጹም በሆነ መልኩ የተዘጋጁ ናቸው” የሚል ነው። እነዚህ አራት የአሁን እውነት ትምህርቶች፣ የአድቤንቲዝም መጀመሪያ (ያለፈው የአድቤንት ንቅናቄ) የአድቤንቲዝምን መጨረሻ (አሁን ያለን አቋም) እንደሚያሳይ ለማሳየት የተዘጋጁ ናቸው። እነዚያ አራቱ ዋና ዋና ትምህርቶች፣ መጨረሻው በመጀመሪያው እንደሚመሰል የሚገልጸውን መርህ ለማብራራት “ፍጹም በሆነ መልኩ የተዘጋጁ” ናቸው። በዚህ የመንፈስ መነሣሣት ንባብ መሠረት፣ ይህ መንጋው “አሁን የሚያስፈልገው” “የአሁኑ እውነት” ነው።

ጥንታዊቷ እስራኤል የእስራኤል መጀመሪያ ናት፤ ዘመናዊቷ እስራኤልም መጨረሻዋ ናት። ጥንታዊቷ ቀጥተኛ እስራኤል ከፍጹሟው ዘመን በ1798 ጀምሮ እስከ እሑድ ሕግ ድረስ ያለውን የሰባተኛ ቀን አድቤንቲስት ሕዝብ በምሳሌ አመለካከት። ከክርስቶስ የመጀመሪያ ምጽአት በፊት “present truth” ለአይሁድ ያልታየ ነበር፤ ምክንያቱም በልማዶችና በወጎች ላይ በመደገፋቸው የተነሣ ዕውሮች (ሎዶቅያውያን) ሆነው ነበር።

“እኛ የምንኖርበትን ዘመን ለመረዳት እንፈልጋለን። ግን እርሱን እንኳ በግማሽ አንረዳውም። እንኳ በግማሽ አናስተውለውም። ልቤ በውስጤ ይንቀጠቀጣል፤ ምክንያቱም ምን ያህል የኃይለኛ ጠላት ልንገጥም እንደሚገባን፣ እርሱንም ለመግጠም ምን ያህል በአግባቡ ያልተዘጋጀን እንደሆንን ሳስብ። የእስራኤል ልጆች ፈተናዎች፣ እንዲሁም ከክርስቶስ የመጀመሪያ ምጽአት በፊት ያሳዩት አመለካከት፣ ከክርስቶስ ሁለተኛ ምጽአት በፊት ባለው ልምዳቸው ውስጥ የእግዚአብሔር ሕዝብ ያለበትን አቋም ለማብራራት ደጋግመው በፊት ቀርበውልኛል—ጠላት የአይሁድን አእምሮ በቁጥጥሩ ሥር ለማዋል እያንዳንዱን አጋጣሚ እንዴት እንደፈለገ፣ ዛሬም ደግሞ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ውድ እውነትን ማስተዋል እንዳይችሉ አእምሮአቸውን ለማሳወር እየፈለገ እንደሆነ።” Selected Messages, መጽሐፍ 2, 406.

እንደ ቀጣዩ ማጣቀሻችን መሠረት፣ አይሁድ “የእግዚአብሔርን መጀመሪያዊ እውነት” አጥፍተው ነበር፤ ይህም መጀመሪያዊ እውነት ለአይሁድ ከግብፅ የተደረገው የመዳን ታሪክ ነበር። የዚያ መዳን ታሪክ መጀመሪያዊ እውነታቸው ነበር፤ ይህም በትውልድ ሁሉ ልጆቻቸውን እንዲያስተምሩት የተሰጣቸው እውነት ነበር። እነርሱ እንደ አድቤንቲዝም ወድቀዋል። እውር ለሆኑት አይሁድ እውነትን ለማቅረብ፣ ኢየሱስ እውነትን በአንድ መዋቅር ውስጥ አኖረው።

“በአዳኙ ዘመን አይሁድ የእውነት ውድ እንቁዎችን በልማድና በተረት ፍርስራሽ እጅግ እስከሚሸፍኑአቸው ድረስ ሸፍነዋቸው ነበር፤ ስለዚህም እውነተኛውን ከሐሰተኛው ለመለየት አይቻልም ነበር። አዳኙ የአጉል እምነትንና ለረዥም ዘመን የተያዙ ስህተቶችን ፍርስራሽ ለማስወገድ፣ እንዲሁም የእግዚአብሔርን ቃል እንቁዎች በእውነት ማዕቀፍ ውስጥ ለማኖር መጣ። አዳኙ አሁን ወደ እኛ ወደ አይሁድ እንደመጣው ቢመጣ፣ ምን ያደርግ ነበር? የልማድንና የሥርዓትን ፍርስራሽ በማስወገድ ተመሳሳይ ሥራ ማድረግ ይገባው ነበር። አይሁድ ይህን ሥራ ባደረገ ጊዜ እጅግ ታወኩ። የእግዚአብሔርን የመጀመሪያ እውነት ከዓይናቸው አጥፍተውት ነበር፤ ክርስቶስ ግን እንደገና ለእይታ አመጣት። የእግዚአብሔርን ውድ እውነቶች ከአጉል እምነትና ከስህተት ነጻ ማውጣት ሥራችን ነው።”

“የክብር እውነቶች ከዓይን ተሰውረው ተቀብረው ነበር፤ ስህተትና በአጉል እምነትም ድምቀታቸው እንዲጠፋና ማራኪነታቸው እንዲነጠቅ ተደርጎ ነበር። ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ብርሃን ይገልጣል፣ እውነትንም በሙሉ መለኮታዊ ክብሩ ያለችውን ውብ ጸዳል ያበራል። የቅን ልብ ሰዎች አእምሮ በአድናቆት ይሞላል። እውነትን እንደ ከበሩ ዕንቁዎች አውጥቶ ለማስተዋላቸው ያቀረበው ወደ እርሱ ልባቸው በቅዱስ ፍቅር ይሳባል።”

“አይሁድ ከእውነት የተወሰነ ክፍል ተረድተው ነበር፤ ከእግዚአብሔርም ቃል የሆነውን አንዳንድ ክፍል ያስተምሩ ነበር፤ ነገር ግን የእግዚአብሔርን ሕግ የሩቅ ድረስ የሚዘልቅ ባሕርይ አልተረዱም ነበር። ክርስቶስ የወጣ ቆሻሻን ጠርጎ አስወገደ፤ የእግዚአብሔርንም ዓላማ እውነተኛ ፍሬ ነገርና ልብ ገለጠ። ይህን ባደረገ ጊዜ ከቁጥጥር በላይ ተበሳጭ። ክርስቶስ የእግዚአብሔርን ሥራ እያፈረሰ ነው ብለው ከከተማ ወደ ከተማ ሐሰተኛ ወሬ አሰራጩ። ነገር ግን ኢየሱስ አሮጌዎቹን ቅርጾች ሲያስወግድ፣ አሮጌዎቹን እውነቶች እንደ ገና አቋቋሙ፤ በእውነት ማዕቀፍ ውስጥ አኖራቸው። እነርሱን አመሳስሎ አገናኛቸው፤ የተሟላና የተመጣጠነ የእውነት ሥርዓት አደረገ። ይህ አዳኛችን የሠራው ሥራ ነበር፤ አሁንስ እኛ ምን እናድርግ? ከክርስቶስ ጋር በስምምነት አንሠራምን? በሰሚ ወሬ እንገዛለንን? የራሳችን ሐሰብ የእግዚአብሔርን ብርሃን እንዲሸግብን እንፈቅዳለንን? በጥንቃቄ ማንበብ፣ በማስተዋል መስማት፣ እንዲሁም የተማርናቸውን ነገሮች ለሌሎች ደግሞ ማስተማር ይገባናል። ለሕይወት እንጀራ ዘወትር እየራብን፣ ሕያው ውኃንና የሊባኖስን በረዶ ዘወትር እየፈለግን መሆን አለብን፤ ይህም ሕዝቡን ወደ ሕያውና ወደ ሚያቀዘቅዙ የእውነት ምንጭ ውኃዎች ልንመራ እንድንችል ነው።” Review and Herald, June 4, 1889.

በመጀመሪያው መምጣቱ ኢየሱስ “የቀድሞውን እውነቶች ዳግመኛ አቋቋሙ፤ በእውነት መዋቅርም ውስጥ አኖራቸው። እነርሱን እርስ በርስ አመሳስሎ አገናኛቸው። የተሟላና የተመጣጠነ የእውነት ሥርዓትም አደረገ።” ኢየሱስ የቀድሞዎቹን እውነቶች እንደ ገና ለማቋቋም በጥንቃቄ እስራኤል መጀመሪያ ያለውን ታሪክ ተጠቀመ፤ እንዲሁም እነዚያን እውነቶች በርእስ አመሳስሎ እና በተመሳሳይ መስመር፣ መስመር በመስመር አገናኛቸው። ይህንም ያደረገው አይሁድን ያሳወሯቸው ከነበሩት ልማዶችና ወጎች ነጻ ለማውጣት ነበር። ያ ታሪክ የቃል በቃል እስራኤል የፍጻሜ ታሪክ ነበር።

አድቪንቲዥም የጥንቃቄቱ እስራኤል መጨረሻ ታሪክ እየደገመ ነው፤ እናም የልማድና የባህል ሎዶቅያዊ ዕውርነትን ለማስወገድ እውነትን የሚቀመጥበት ማዕቀፍ፣ ክርስቶስ ከአይሁድ ጋር በተገናኘበት ዘመን እንደተፈጸመ ሁሉ፣ አሁንም እየተፈጸመ ነው። “የቀድሞ እውነቶች” ትንቢታዊ መስመሮችን ከሌሎች ትንቢታዊ መስመሮች ጋር ለማጣመር፣ “መስመር በመስመር” በትይዩ ለማቅረብ፣ ምናልባትም አንድ ሎዶቅያዊ ከዕውርነቱ ነጻ ለማውጣት እንዲቻል፣ በእውነት “ማዕቀፍ” ውስጥ ሊቀመጡ ይገባል። ክርስቶስ በሁሉ ነገር ምሳሌአችን ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደ ትምህርት የሚታወቁ እውነቶች አሉ፤ “ብዙ ድንቅ እውነቶችም አሉ፤” ነገር ግን ደግሞ እውነቱ በሚገለጥበት ጊዜ በሕይወት ላለው “ትውልድ” “ሕዝብ” የሚሆን ፈተና የሆነ “የአሁኑ እውነት” አለ። በትንቢታዊ መልኩ ይህ በአድቪንቲዥም አራተኛው ትውልድ ውስጥ ይፈጸማል፣ እና “ለዚህ ትውልድ ፈተና የሆነው” “የአሁኑ እውነት” ለቀደሙት የአድቪንቲዥም ትውልዶች ፈተና አልነበረም።

“በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ለማስተዋል አስቸጋሪ የሆኑ አንዳንድ ነገሮች አሉ፤ እነዚህንም ጴጥሮስ እንደ ተናገረው፣ ያልተማሩና ያልጸኑ ሰዎች ለራሳቸው ጥፋት ያጣምማሉ። በዚህ ሕይወት ውስጥ የእያንዳንዱን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ትርጉም መግለጽ እንዳንችል ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ምስጢር ደመና የሚሸፍናቸው የተግባራዊ እውነት ዋና ነጥቦች ምንም የሉም። በዚያን ዘመን ላለው እውነት ዓለም እንዲፈተን በእግዚአብሔር አስተዳደር ጊዜው ሲደርስ፣ አእምሮዎች መጻሕፍትን እንዲመረምሩ፣ እስከ መጽምና እስከ ጸሎት ድረስ በመግባት፣ በመንፈሱ ይነቃቃሉ፤ እንዲሁም ቀለበት ከቀለበት እየተፈለገ እና ተያይዞ ፍጹም ሰንሰለት እስኪሆን ድረስ ይገናኛል። የነፍሳትን መዳን በቀጥታ የሚመለከት እያንዳንዱ እውነታ ማንም እንዳይስት ወይም በጨለማ እንዳይሄድ እንዲችል እጅግ ግልጽ ይሆናል።”

“እንደ ትንቢትን ሰንሰለት ተከትለን ስንመራ ለዘመናችን የተገለጠው እውነት በግልጽ ታይቶ ተብራርቶአል። የምንደሰትባቸውን መብቶችና በመንገዳችን ላይ ስለሚያበራው ብርሃን ተጠያቂዎች ነን። በቀድሞ ትውልዶች የኖሩት ሰዎች በእነርሱ ላይ እንዲያበራ ስለ ተፈቀደላቸው ብርሃን ተጠያቂዎች ነበሩ።

ሐሳባቸው እነርሱን በሚፈትኑ የተለያዩ የቅዱስ መጽሐፍ ነጥቦች ላይ ተሠርቶ ነበር። ነገር ግን እኛ እንደምናስተውላቸው እውነቶችን እነርሱ አልተረዱም። ያልነበራቸው ብርሃን ተጠያቂዎች አልነበሩም። እኛ እንዳለን መጽሐፍ ቅዱስ እነርሱም ነበራቸው፤ ነገር ግን ከዚህ የምድር ታሪክ መዝጊያ ትዕይንቶች ጋር በተያያዘ ልዩ እውነት የሚገለጥበት ጊዜ በምድር ላይ ሊኖሩ በሚገባቸው የመጨረሻ ትውልዶች ዘመን ነው።”

“ልዩ እውነቶች በየትውልዶቹ በነበሩበት ሁኔታ መሠረት ተስማምተው ተሰጥተዋል። የአሁኑ እውነት፣ ለዚህ ትውልድ ሕዝብ ፈተና የሆነው፣ ከብዙ ዘመናት በፊት ለነበሩት ትውልዶች ፈተና አልነበረም። አሁን ስለ አራተኛው ትእዛዝ ሰንበት በእኛ ላይ የሚያበራው ብርሃን በቀድሞ ትውልዶች ላይ ተሰጥቶ ኖሮ፣ እግዚአብሔር ስለዚያ ብርሃን ተጠያቂ አድርጎ ይይዛቸው ነበር።” Testimonies, volume two, 692, 693.

በአድቪንቲዥም ታሪክ ውስጥ አራት ትውልዶች እንዳሉ ማንኛውም ሰው ሊክድ ቢፈልግ፣ ወደ ዕንባቆም ሰንጠረዦች እመራዋለሁ። ይህን እውነታ ለመረዳት እጅግ ቀላል መንገድ አለ፤ “ሎዶቅያ” የሚለው ስም ሕዝብ የተፈረደበት ማለት ነው። የአድቪንቲዥም መጀመሪያ የፍርድ መከፈትን አወጀ፣ የአድቪንቲዥምም ፍጻሜ የፍርድ መዘጋትን ያውጃል። የፍርድ መዘጋት በሦስተኛውና በአራተኛው ትውልድ ውስጥ ይፈጸማል።

ለአንተ የተቀረጸ ምስል ወይም በላይ በሰማይ ያለውን፣ በታችም በምድር ያለውን፣ ከምድርም በታች በውኃ ውስጥ ያለውን ማንኛውንም ነገር አምሳል አታድርግ፤ ለእነርሱም አትስገድ። አታመልክታቸውም፤ እኔ እግዚአብሔር አምላክህ ቀናተኛ አምላክ ነኝና፣ የሚጠሉኝን የአባቶችን ኃጢአት በልጆች ላይ እስከ ሦስተኛና አራተኛ ትውልድ ድረስ እቀጣለሁ፤ የሚወዱኝንና ትእዛዜን የሚጠብቁትን ግን ለሺህ ትውልድ ምሕረት አደርጋለሁ። ዘጸአት 20፡4-6።

በፍርድ መዝጊያ ጊዜ፣ የሎዶቅያ አድቪንቲዥም የመጨረሻው ትውልድ (የተፈረደበት ሕዝብ) ይፈረድበታል፤ እንዲሁም እንደ ቀድሞው እስራኤል በኢየሩሳሌም ጥፋት ጊዜ ከሆነበት ሁኔታ በተመሳሳይ፣ ከጌታ አፉ ይተፋል። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርቶች እውነቶች ናቸው፤ እንዲሁም የፈተና እውነቶች አሉ፣ ከዚያም የአሁን ዘመን እውነቶች አሉ። የአሁን እውነት ሁልጊዜ የፈተና እውነት ናት፣ ነገር ግን በተለይ አሁን በሕይወት ላይ ላለው ትውልድ የተዘጋጀች የፈተና እውነትን ትለይታለች። ሆኖም የጉዳይ እውነታ ምናልባት ይህ ነው፤ ከእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ልንቀበል ያልመረጥነው ማንኛውም እውነት፣ አሁን የፈተና እውነት ሆኖብናል፤ እኛም ያንን ፈተና ወዲያውኑ ወድቀናል።

ኢየሱስ የእግዚአብሔር ቃል ነው፣ እርሱም እውነት ነው። ለጲላሎስ እንዲህ ብሎ አስታወቀው፤ “ወደ ዓለም” “የመጣሁት” ምክንያት “ለእውነት ምስክር ልሆን” እንደሆነ፣ ድምፁንም የሰማ ሁሉ “ከእውነት ነው” ብሎ ነገረው። ጲላሎስና ኢየሱስ የተናገሩት “እውነት” የሚለው ቃል “እውነት” ተብሎ ከሚተረጎም አንድ የዕብራይስጥ ቃል የመጣ ሲሆን፣ በብሉይ ኪዳንም አንድ መቶ ሃያ ሰባት ጊዜ ይገኛል። ያ የዕብራይስጥ ቃል (H571) በእንግሊዝኛ ወደ ተለያዩ ቃላት ይተረጎማል፤ ነገር ግን በብሉይ ኪዳን ውስጥ ዘጠና ሁለት ጊዜ “እውነት” ተብሎ ተተርጉሟል። በብዙ ደረጃዎች እጅግ ጥልቅ ኃይል ካላቸው ቃላት መካከል አንዱ ነው።

በብሉይ ኪዳን “እውነት” ተብሎ የተተረጎመው ቃል ሶስት የዕብራይስጥ ፊደላትን ያቀፈ ነው፤ በዕብራይስጥም ፊደላት ራሳቸው የራሳቸው ትርጉም ስላላቸው፣ ከእነዚያ ፊደላት የተሠራው ቃል የእያንዳንዱን ፊደል የተዋሃደ ትርጉም በማቀናጀት የቃሉን የመጨረሻ ትርጉም ያመነጫል። “እውነት” የሚለው ቃል ሶስት የዕብራይስጥ ፊደላትን ያቀፈ ሲሆን፣ እነርሱም የዕብራይስጥ ፊደላት አልፋቤት የመጀመሪያው ፊደል፣ መካከለኛ የሆነ አንድ ፊደል፣ እና የዕብራይስጥ ፊደላት አልፋቤት የመጨረሻው ፊደል ናቸው። በብሉይ ኪዳን “እውነት” በአልፋቤቱ የመጀመሪያውና የመጨረሻው ፊደላት፣ መካከላቸውም አንድ ፊደል በመኖሩ ይወክላል!

ይህ የመጽሐፍ ቅዱሳዊው “የመጀመሪያ ጥቅስ መርህ” ትርጓሜ ነው። አንድ ጉዳይ ለመጀመሪያ ጊዜ በሚቀርብበት ጊዜ ለቃላት እጅግ አስፈላጊው ማጣቀሻ ይሆናል፤ ያም ቃል ዘር ሲሆን መላውን ታሪክ ለማፍራት የሚያስፈልገውን ሙሉ ዲ ኤን ኤ በውስጡ ይይዛል። በ“የመጀመሪያ ጥቅስ መርህ” ውስጥ ሁለተኛው በአስፈላጊነት የሚቆጠረው ማጣቀሻ የመጨረሻው ማጣቀሻ ነው፤ ምክንያቱም በመጀመሪያውና በመጨረሻው መካከል የሚነሱ ታሪኮች ሁሉ በዚያ አንድ ላይ ይጣመራሉ። “በራዕይ ውስጥ ሁሉም የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ይገናኛሉ እና ይፈጸማሉ።” እና ራዕይ የመጽሐፍ ቅዱስ የመጨረሻ መጽሐፍ ነው።

እኛ እየመረመርነው ያለነው “እውነት” የሚለው የዕብራይስጥ ቃል በ“አሌፍ” ፊደል ይጀምራል፤ አሥራ ሦስተኛው ፊደል “ሜም” ነው፤ ሀያ ሁለተኛውና የመጨረሻው ፊደልም “ታቭ” ነው። እርግጥ ነው፤ እነዚህ ፊደላት የሚሰጡቸው ትርጓሜዎች ለትርጓሜው ወደምትመለከቱት የቋንቋ ምሁር መሠረት ልዩ ልዩ ጥላዎች ሊኖራቸው ቢችሉም፤ አጠቃላይ ትርጓሜዎቹ ግን እጅግ ገላጭ ናቸው።

አ (አሌፍ)፡ የዕብራይስጥ ፊደላት መጀመሪያ ፊደል ሲሆን፤ ብዙ ጊዜ ከአንድነት ጋር ይያያዛል፤ መለኮታዊውንና ዘላለማዊውን ይወክላል፤ በዚህም በእግዚአብሔርና በፍጥረት መካከል ያለውን ግንኙነት ያመለክታል።

ም (ሜም)፡- የዕብራይስጥ ፊደላት አሥራ ሦስተኛው ሲሆን ብዙ ጊዜ ከውኃ ጋር ይዛመዳል።

ገ (ታቭ)፡ የዕብራይስጥ ፊደላት መጨረሻ ፊደል ሲሆን፤ “ምልክት” ወይም “ማህተም” የሚል ትርጉም ይዟል። ብዙውን ጊዜ ከፍጥረት ፍጻሜ ወይም “ማህተም” ጽንሰ-ሐሳብ ጋር ይያያዛል። በጥንታዊ ዕብራይስጥ፤ ታቭ የመስቀል ቅርጽ ነበረው።

እኛ እየተመለከትን ያለነው “እውነት” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል፤ በአንድነት ዘላለማዊውን ወንጌል የሚወክሉ ሶስት ፊደላት የተሠራ ነው። ምን? ይህ በቀላሉ የሚታወቅ ነው፤ ሶስቱ የመላእክት መልእክቶች ዘላለማዊው ወንጌል መሆናቸውን ካስተዋልክ። የሚታወቀውም የእነዚህ ሶስት ፊደላት ትርጓሜዎች የሶስቱን የመላእክት መልእክት ስለሚወክሉ ነው።

የራዕይ መጽሐፍ አሥራ አራት የመጀመሪያው መልእክ ዘላለማዊውን ወንጌል ይገልጻል፤ ከዚያም ለዓለም ሁሉ “እግዚአብሔርን ፍሩ” ብሎ ይነግራል፤ እናም ፈጣሪን በመስገድ እርሱን እንዲያከብሩት ያዝዛል። ከእነዚያ ሦስት ፊደላት መጀመሪያው የሆነው (አሌፍ) ትርጓሜ “መለኮታዊው፤ ዘላለማዊው እግዚአብሔር፤ እናም እንደ ሰው ዘር ፈጣሪ፤ ሰዎች በአክብሮት ሊፈሩትና ሊሰግዱለት የሚገባቸው አምላክ” ማለት ነው።

አሌፍ የመጀመሪያውን የመልእክትን መልእክት ይወክላል።

የሁለተኛው መልእክ መልእክት ሰዎችን ከባቢሎን ይጠራል፤ መንፈስ ቅዱስ የሚፈስስበትን ጊዜ ያመለክታል፤ እንዲሁም የባቢሎንን ዓመፅ ይለይታል። የ(Mem) ትርጉም ከውኃ ጋር የተያያዘ ነው፤ ውኃም የመንፈስ መፍሰስ ምልክት ነው፤ እንዲሁም በፊደላት ቅደም ተከተል አሥራ ሦስተኛው ነው፤ ቁጥር አሥራ ሦስትም የዓመፅ ምልክት ስለሆነ ባቢሎንን ይለያል። Mem የሁለተኛውን መልእክ መልእክት ይወክላል።

ሦስተኛው መልእክ ሰዎችን የአውሬውን ምልክት ከመቀበል ያስጠነቅቃል፤ ሁለት ዓይነት አምላኪዎችንና የእግዚአብሔርን ቁጣ ይለያል። የ(ታቭ) ትርጓሜ እንዲህ ነው፤ “ምልክትን” ይወክላል፤ (የአውሬውን ምልክት) ይወክላል፤ የፍጥረትን ማኅተም (የእግዚአብሔርን ማኅተም) ይወክላል። ፊደሉ ራሱ እንደ መስቀል ቅርጽ አለው። ታቭ የሦስተኛውን መልእክ መልእክት ይወክላል።

“በሕያው አምላክ ሕዝቡ ግንባር ላይ የሚቀመጠው ማኅተም ምንድን ነው? ሰብዓዊ ዓይን ሳይሆን መላእክት የሚያነቡት ምልክት ነው፤ ምክንያቱም አጥፊው መልእክ ይህን የቤዛነት ምልክት ማየት

አለበት። አስተዋይ አእምሮ በጌታ የተቀበሏቸው ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆች ላይ የቀራንዮ መስቀል ምልክትን አይቶአል። የእግዚአብሔርን ሕግ በመተላለፍ የተፈጠረው ኃጢአት ተወግዶአል። የወርግ ልብስን ለብሰዋል፤ ለእግዚአብሔርም ትእዛዛት ሁሉ ታዘዥና ታማኝ ናቸው።”

«ጌታ እውነቱን የሚያውቁ ሰዎች በቃልና በተግባር ትእዛዛቱን ካልታዘዙ ይቅር አይላቸውም።» ማራናታ፣ 243።

“እውነት” ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል እያንዳንዳቸው የራሳቸው ትርጉም ያላቸው ሦስት ፊደላትን ይዟል። እነዚህ ሦስቱ ትርጉሞች ደግሞ የሦስቱ መላእክት መልእክቶች ትርጉሞች ናቸው። እነርሱ ደግሞ የመጀመሪያው መልእክ መልእክት ትርጉሞች ናቸው፤ ምክንያቱም የመጀመሪያው መልእክ መልእክት በአድቪንቲዝም መጀመሪያ የነበረው መልእክት ሲሆን የሦስተኛው መልእክ መልእክት ደግሞ በአድቪንቲዝም መጨረሻ ያለው መልእክት ነው። ኢየሱስ መጨረሻውን በመጀመሪያው ስለሚያሳይ፣ የመጀመሪያው መልእክ የሦስተኛው መልእክ መልእክት ትንቢታዊ የመንገድ ምልክቶችን ሁሉ ይዟል። ይህን በማድረግም፣ የሦስቱ የዕብራይስጥ ፊደላት ትርጉሞች የሦስተኛው መልእክ መልእክት ምልክቶች ብቻ ሳይሆኑ፣ የመጀመሪያው መልእክ መልእክት ምልክቶች ደግሞ ይሆናሉ።

በራእይ ውስጥ ያለው ዮሐንስ በዚያን ጊዜ የነበሩትን ነገሮች እንዲጽፍ ተነግሮት ነበር፤ እንዲሁም ሲያደርግ በተመሳሳይ ጊዜ ወደፊት የሚሆኑትን ነገሮች ደግሞ እየጻፈ ይሆናል። መጨረሻውን ለማሳየት መጀመሪያውን መዝግቦአል። ሰባተኛ ቀን አድቪንቲስቶች የመጀመሪያው መልእክ መልእክት የሆነውን የሚለራውያን መልእክት እንዲያጠኑና እንዲያውጁ በግልጽና በማያሻማ ቃል ተነግሮአቸዋል። እነዚያን እውነቶችና ያንን ታሪክ በማጥናትና በማወጅ የሦስተኛውን መልእክ መልእክት እንድናውጅ እና የመጀመሪያውን መልእክ ታሪክ እንድንደግም እንሆናለን።

“እግዚአብሔር አዲስ መልእክት አይሰጠንም። በ1843 እና በ1844 ከሌሎች ቤተ ክርስቲያናት ያወጣንን መልእክት እኛ ማወጅ አለብን።” Review and Herald, January 19, 1905.

“ከ1840-1844 ጀምሮ የተሰጡት መልእክቶች አሁን በኃይል እንዲቀርቡ ይገባል፤ ምክንያቱም መምሪያቸውን ያጡ ብዙ ሰዎች አሉ። መልእክቶቹ ወደ ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ሊደርሱ ይገባል።” Manuscript Releases, ቅጽ 21, 437.

“በ1841፣ ‘42፣ ‘43፣ እና ‘44 የተቀበልናቸው እውነቶች አሁን ሊጠኑና ሊታወጁ ይገባል።” Manuscript Releases, volume 15, 371.

“ማስጠንቀቂያው መጥቶአል፤ ከ1842፣ 1843 እና 1844 ጀምሮ መልእክቱ ከመጣ ወዲህ እየገነባንበት ያለነውን የእምነት መሠረት የሚያናውጥ ምንም ነገር እንዲገባ መፍቀድ አይገባም። እኔ በዚህ መልእክት ውስጥ ነበርሁ፣ ከዚያም ጀምሮ እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን በታማኝነት እየጠበቅሁ በዓለም ፊት ቆሜአለሁ። ቀን በቀን ጌታን በትጋት ጸሎት እየፈለግን፣ ብርሃንንም እየፈለግን ሳለን እግሮቻችን በተቀመጡበት መድረክ ላይ ከዚያ እግሮቻችንን ለማንሳት አናስብም። እግዚአብሔር የሰጠኝን ብርሃን ልተው እችላለሁ ብላችሁ ታስባላችሁን? እርሱ እንደ ዘመናት ዐለት ይሆናል። ከተሰጠኝም ጀምሮ ሁልጊዜ ሲመራኝ ኖሯል።” Review and Herald, April 14, 1903.

የመጀመሪያው መልእክ መልእክትና ያ መልእክት የቀረበበት ታሪክ፣ ከአንዳንድ ትንቢታዊ ማስጠንቀቂያዎች ጋር፣ አሁን ያለንን ታሪክ ይመሳሰላሉ እና ይገልጻሉ። እነዚህ ሁለቱም ታሪኮች ደግሞ መለኮታዊው ቋንቋ ሊቅ “እውነት” የሚለውን ቃል ለመፍጠር በተጠቀሙበት ሰበት ፊደላት ይወከላሉ። እናም ያ “እውነት” የሚለው ቃል የዘላለም ወንጌልን ይወክላል።

በአድቪንቲዥም መጀመሪያ ዘመን ያሉት የሚለራውያን ታሪክ፣ የመጀመሪያውን መልአክ ይወክላል፤ በአድቪንቲዥም ፍጻሜ ዘመንም በሦስተኛው መልአክ የሚወከለው ታሪክ ከእርሱ ጋር ተመሳሳይ ታሪክ ነው፤ ነገር ግን የተወሰኑ ልዩነቶችን ይዟል።

የመጀመሪያው መልአክ የፍርድ መከፈትን ያውጃል፤ ሦስተኛውም መልአክ የፍርድ መዘጋትን ያውጃል። የአድቪንቲዥም ታሪክ የተገለጠበት ትንቢታዊ መዋቅር በመጀመሪያው ታሪኩም ሆነ በመጨረሻው ታሪኩ ፍጹም ተመሳሳይ ነው። ከሁለቱም ጩኔዎች ማንኛውም በታሪክ ሲገለጡ የሦስቱ መላእክት ሦስቱን እርምጃዎች እንደሚከተል ማሳየት ይቻላል። እነዚያም ሦስቱ መላእክት ደግሞ እነዚያው ሦስቱ ፊደላት ናቸው። ስለዚህ በአድቪንቲዥም ሁለቱም ጩኔዎች ያሉት ትንቢታዊ የክስተቶች ቅደም ተከተል፣ “እውነት” የሚለውን ቃል የሚፈጥሩትን እነዚያን ሦስቱን ዕብራይስጥ ፊደላት ደግሞ የሚወክሉ መለያ ምልክቶች የሆኑትን የሦስቱ መላእክት ሦስቱን እርምጃዎች ላይ የተመሠረተ ነው።

አልፎ የአድቪንቲዥም መጀመሪያ ነው፤ አሜጋ የአድቪንቲዥም መጨረሻ ነው፤ በመካከል ያለችው ፊደልም፣ አሥራ ሦስተኛው ፊደል ስለሆነች፣ የአድቪንቲዥምን ዓመፅ ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው ድረስ ትለያለች።

ስለ እግዚአብሔር መንገድ የሚገኝበት ስፍራ ተምረናል፡-

መንገድህ፡ አቤቱ እግዚአብሔር፣ በመቅደስ ውስጥ ነው፤ እንደ አምላካችን ያለ ታላቅ አምላክ ማን ነው? መዝሙር 77፡13።

በመቅደሱ ውስጥ የእግዚአብሔር መንገድ ከሦስቱ መላእክት መልእክቶች ጋር ተመሳሳይ የሆኑ ሦስት ደረጃዎች እንዳሉት እናገኛለን። በቤተ መቅደሱ አደባባይ ውስጥ እግዚአብሔርን መፍራት ሰውን መሥዋዕት እንዲያቀርብና ጽድቅ እንዲያገኝ ይመራዋል። በቅዱሱ ስፍራ ውስጥ መቅደስ በዕጣን መሠዊያ የተመሰለው የጸሎት ሕይወት፣ በኅብስተ ቅድስና ገበታ የተመሰለው የጥናት ሕይወት፣ እና በመቅረዞች የተመሰለው የአገልግሎት ሕይወት በኩል ይወከላል። ቅድስተ ቅዱሳን ፍርድን ይወክላል። በመጀመሪያው መልአክ መልእክት እንደተወከለው እግዚአብሔርን መፍራት ሲኖረን፣ በአደባባይ ውስጥ በመስቀሉ ግርን ጽድቅን እንፈልጋለን። ጻድቃን ስንሆን (ጻድቃን ስንደረግ)፣ በቅዱሱ ስፍራ እንደተወከለው በተቀደሰ ሕይወት አዲስነት (በቅድስና እድገት) እንመላለሳለን። ቅዱሱ ስፍራ ከሁለተኛው መልአክ መልእክት ጋር በተያያዘው የእኩለ ሌሊት ጩኸት ወቅት በሚለራውያን የተከናወነውን የክርስቲያን ሥራ ይወክላል። ጻድቃን ሆነንና ተቀድሶን በቅድስተ ቅዱሳን የተወከለውን ፍርድ ለመገናኘት እንዘጋጃለን። ሦስት የመቅደስ ደረጃዎች፣ ከሌሎች ነገሮች መካከል ሦስት ሥነ መለኮታዊ ቃላትን—ጽድቅ፣ መቅደስ እና መክበር—የሚወክሉ ሲሆን፣ እንዲሁም ሦስቱን የመላእክት መልእክቶች ይወክላሉ፤ እና እርግጥም ደግሞ የመጀመሪያውን መልአክ መልእክት ይወክላሉ፤ እንዲሁም እርግጥ ደግሞ “እውነት” የሚለውን ቃል ለመፍጠር የሚጠቀሙባቸውን ሦስት ፊደላት ይወክላሉ።

በመቅደሱ አደባባይ ውስጥ ደግሞ ሦስቱንም ደረጃዎች እናገኛለን። ወደ መቅደሱ የሚወስደው የመጀመሪያው ደረጃ፣ እንደ መጀመሪያው መልአክ ከሦስተኛው መልአክ ጋር የሚመሳሰል ሁሉ፣ የመቅደሱን የመጨረሻ ደረጃ ማሳየት ይገባዋል። በአደባባይ ውስጥ ያለው የመጀመሪያው ደረጃ መሥዋዕቱን መታረድ ነው፤ ይህም ጽድቅን ይወክላል። ሁለተኛው ደረጃ ደግሞ ስብን (ኃጢአትን) የሚወገድበትና መሥዋዕቱ ከመጨረሻዎቹ ደረጃዎች በፊት የሚነጻበት የመታጠቢያ ገንዳ ነው። የመታጠቢያ ገንዳው ውኃ የሁለተኛው ደረጃ ባሕርይ ነው። ሦስተኛው ደረጃ ደግሞ ፍርድ የተፈጸመበትን በመስቀል ላይ ያለውን ክርስቶስ የሚያመለክት እውነተኛው የሚቃጠል መሥዋዕት ነው። እነዚህ ሦስቱ ደረጃዎች በመቅደሱ የመጀመሪያ ክፍል ውስጥ አሉ፤ እንዲሁም እነዚህ ሦስቱ ደረጃዎች በመጀመሪያው መልአክ መልእክት ውስጥ አሉ። የአልፋና የአሜጋ መርህ በመቅደሱ ውስጥ አለ፤ እንዲሁም በሦስቱ መላእክት መልእክቶች ውስጥ አለ፤

እንዲሁም “truth” የሚለውን ቃል በሚፈጥሩት ፊደላት ውስጥ አለ።

የ2300 ዓመታት ትንቢት ተመሳሳይ አወቃቀር አለው። ትንቢቱ በሦስት አዋጆች ተጀምሮ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ላይ የሦስተኛው መልአክ መልእክት በመምጣቱ ተጠናቀቀ። ትንቢቱ አምስት የትንቢታዊ መስመሮችን ያቀርባል፤ በ2300 ዓመታት ትንቢት መጀመሪያ ያለው ታሪክም የእያንዳንዱን ከእነዚያ አምስቱ ትንቢቶች የመጨረሻ ታሪክ ይወክላል። የተሟላው የ2300 ዓመታት ትንቢት መጀመሪያና መጨረሻ ሦስት አዋጆች አሏቸው፣ እናም በሦስት መልእክቶች ይጠናቀቃል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊው ትንቢት የጀመረው በክርስቶስ በፊት 457 ዓመት ሲሆን፣ ይህም በመከራ ዘመን ሆኖ አይሁድ እንዲመለሱና ቤተ መቅደሱን እና ከተማውን እንዲያድሱ ፈቃድ ሰጠ። ከትንቢቱ ጋር በሚስማማ ሁኔታ፣ በክርስቶስ በፊት 457 ዓመት የተጀመረው ሥራ ከ49 ዓመታት በኋላ በመከራ ዘመን ተፈጸመ። የ49 ዓመታቱ መጀመሪያ የ49 ዓመታቱን ፍጻሜ ያመለክታል።

457 ዓ.ዓ. ከ.ክ. በጥምቀቱ ጊዜ የክርስቶስን መቀባት የሚያመለክተው ትንቢት መጀመሪያ ነው። መቀባቱም፣ እንደ ጥንታዊቱ እስራኤል በ457 ዓ.ዓ. ከ.ክ. ትክክለኛዎቹን ኢየሩሳሌም ዳግመኛ ለመገንባት እንደ ተሰበሰቡ፣ የአድጌቱ ሳይሆን የአዲሲቱ ኢየሩሳሌም ዜጎች የሚሆኑ ሕዝብ ለመሰብሰብ ሥራው መጀመሪያ ሆነ።

ዓ.ዓ. 457 ደግሞ ክርስቶስ መቼ እንደሚሰቀል የሚያመለክተው ትንቢት የሚጀምርበትን ጊዜ ያመለክታል። እህት ዋይት የመስቀሉን ታሪክ ከ1844 ጥቅምት 22 ታላቁ ቅሬታ ጋር ታስማማላች፤ እንዲሁም የቀይ ባሕርን መሻገር ታሪክ ከታላቁ ቅሬታ ጋር ታዛምዳለች። በዓ.ዓ. 457 በቀይ ባሕር ዘንድ ያጋጠማቸውን የዕብራውያን ቅሬታ፣ ለአድቤንቲስቶች የነበረውን ታላቁን ቅሬታ፣ ለደቀ መዛሙርት በመስቀሉ የነበረውን ቅሬታ፣ እንዲሁም ለዕዝራ በዓ.ዓ. 457 የነበረውን ቅሬታ የሚወክል ቅሬታ ነበረ።

“ዕዝራ ወደ ኢየሩሳሌም የሚመለሱት ብዙ እንደሚሆኑ ተስፋ አድርጎ ነበር፣ ነገር ግን ለጥሪው ምላሽ የሰጡት ቁጥር በሚያሳዝን ሁኔታ ትንሽ ነበር። ቤቶችንና መሬቶችን ያገኙ ብዙዎች እነዚህን ንብረቶች ለመሥዋዕት ለማቅረብ ፍላጎት አልነበራቸውም። ምችትንና ተስፋፋ ኑሮን ይወዱ ነበር፣ በዚያም መቆየት በፍጹም አስደስቶአቸው ነበር። ምሳሌያቸው በእምነት እየገፉ ከነበሩት ጋር ዕጣቸውን ሊያካፍሉ ይችሉ የነበሩ ሌሎችን እንቅፋት ሆኖባቸው ተገኘ።” Prophets and Kings, 612.

457 ዓ.ዓ. በ. ደግሞ የጥንታዊቷ እስራኤል ከእግዚአብሔር እንደምትፈታ እና ወንጌልም ወደ አሕዛብ እንደሚወሰድ የሚያመለክተው ትንቢት የሚጀምርበትን ጊዜ ይለያል፤ ይህም በተለይ ለጥንታዊቷ እስራኤል የተሰጠው የ490 ዓመታት ልዩ የምሕረት ጊዜ መጨረሻን ያመለክታል። ስለዚህ 457 ዓ.ዓ. በ. የእነርሱ የምሕረት ጊዜ መጀመሪያን ያመለክታል፣ 34 ዓ.ም. ደግሞ የእነርሱን የምሕረት ጊዜ መጨረሻ ያመለክታል፤ ይህም የአድቤንቲስቶች የምሕረት ጊዜ በ1844 እንደጀመረ እና በእሑድ ሕግ እንደሚያበቃ የሚያሳይ ምሳሌ ነው።

በ2300 ዓመታት ትንቢት ውስጥ ሌሎች ጥቂት ውስጣዊ የጊዜ ትንቢቶች አሉ፣ ነገር ግን ሁሉም የአልፋና አሜጋ ምልክት ይዘዋል። መጀመሪያቸው መጨረሻቸውን ያመለክታል።

ጥንታዊቷ እስራኤል የእግዚአብሔር ሕግ አደራ ተቀባዮች እንደ ተደረጉ እና ዘመናዊቷ እስራኤልም የሕጉ አደራ ተቀባዮች ብቻ ሳይሆኑ የትንቢቶቹም አደራ ተቀባዮች እንደ ተደረጉ ማስተዋል አስፈላጊ ነው። ጌታ ከጥንታዊቷ እስራኤል ጋር ቃል ኪዳን በገባ ጊዜ፣ በሁለት የድንጋይ ጽላቶች ላይ እንደ ተጻፉት አሥርቱ ትእዛዛት አደራ ተቀባዮች አደረጋቸው። በሚለራዊያን ታሪክ ውስጥ ከዘመናዊቷ እስራኤል ጋር ቃል ኪዳን በገባ ጊዜ ግን፣ በ1843 እና 1850 የመሠረት አባቶች ሰንጠረዦች ላይ እንደ ተወከሉት በዕንባቆም ሁለት ጽላቶች የተመሰለውን ትንቢታዊ ቃሉን አደራ ተቀባዮች አደረጋቸው። የጥንታዊቷ እስራኤል መጀመሪያ

የዘመናዊቷን እስራኤል መጀመሪያ ያመለክታል።

ጌታ ሕዝቡን እስራኤልን ጠርቶ ከዓለም ለየአቸው፤ ይህም ቅዱስ አደራ ለእነርሱ እንዲሰጥ ነበር። ሕጉን ጠባቂዎች አደረጋቸው፤ በእነርሱም አማካይነት ስለ ራሱ ያለውን እውቀት በሰዎች መካከል እንዲጠብቅ አሰበ። በእነርሱ አማካይነት የሰማይ ብርሃን በምድር ጨለማ ስፍራዎች ላይ ሊበራ ነበር፤ ከጣዖት አምልኮአቸውም ተመልሰው ሕያውና እውነተኛውን አምላክ እንዲያገለግሉ ወደ ሕዝቦች ሁሉ የሚማጸን ድምፅ ሊሰማ ነበር።

“ዕብራውያን ለተሰጣቸው አደራ ታማኝ በሆኑ ኖሮ፤ በዓለም ውስጥ ኃይል በሆኑ ነበር። እግዚአብሔር መከላከያቸው በሆነ ነበር፤ ከሌሎችም አሕዛብ ሁሉ በላይ ከፍ ባደረጋቸው ነበር። ኃይሉና እውነቱ በእነርሱ አማካይነት ተገልጦው ነበር፤ እነርሱም በጥበብኛውና ቅዱሱ አገዛዙ ሥር ቆመው መንግሥቱ ከማንኛውም የጣዖት አምልኮ ዓይነት ሁሉ የላቀ መሆኑን የሚያሳይ ምሳሌ በሆኑ ነበር። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ጋር ያደረጉትን ኪዳን አልጠበቁም። የሌሎችን አሕዛብ የጣዖት አምልኮ ልማዶች ተከተሉ፤ በምድርም ላይ የፈጣሪያቸውን ስም ምስጋና ከማድረግ ይልቅ ለንቀት አሳልፈው ሰጡት።”

“ነገር ግን የእግዚአብሔር ዓላማ ሊፈጸም ይገባል። የፈቃዱም እውቀት ለዓለም ሊሰጥ ይገባል። እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ የጭቆና እጅን አመጣ፤ በአሕዛብም መካከል እንደ ምርኮኞች በትኖላቸው። በመከራም ውስጥ ብዙዎቻቸው ከመተላለፋቸው ንስሐ ገቡ፤ እግዚአብሔርንም ፈለጉ። እንዲሁም በአሕዛብ አገሮች ሁሉ ተበትነው ሳሉ የእውነተኛውን አምላክ እውቀት በስፋት አሰራጩ።”

“በዚህ ዘመን እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያኑን፣ የጥንቱን እስራኤል እንደ ጠራው፣ በምድር ላይ እንደ ብርሃን እንድትቆም ጠርቶአል። በእውነት ኃይል መሰንጠቂያ—የመጀመሪያው፣ የሁለተኛው፣ እና የሦስተኛው መለኪያት መልእክቶች—ሕዝብን ከቤተ ክርስቲያናት እና ከዓለም ላይቶ፣ ወደ ራሱ ቅዱስ ቅርብን አምጥቶአቸዋል። የሕጉ አደራ ተቀማጮች አድርጓቸዋል፤ ለዚህም ዘመን የተሰጡትን ታላላቅ የትንቢት እውነቶች ለእነርሱ አደራ ሰጥቶአል። ለጥንቱ እስራኤል እንደ ተሰጡት ቅዱሳን የእግዚአብሔር ቃሎች፣ እነዚህም ለዓለም ሊነገሩ የሚገባቸው ቅዱስ አደራ ናቸው።”

ትንቢት የመጀመሪያው መልእክ ማስታወቂያውን “ለየትኛውም አሕዛብ፣ ወገን፣ ቋንቋ፣ ሕዝብም” እንደሚያደርስ ይናገራል። የዚያው ሰነድ እጥፍ መልእክት ክፍል የሆነውና ለዚህ ዘመን የተሰጠው የሦስተኛው መልእክ ማስጠንቀቂያ ደግሞ ከዚህ ያነሰ የተስፋፋ አይሆንም። “የእግዚአብሔር ትእዛዛትና የየሱስ እምነት” ተብሎ የተጻፈበት ሰንደቅ ከፍ ብሎ ሊነሣ ይገባል። የመጀመሪያውና የሁለተኛው መልእክት ኃይል በሦስተኛው ውስጥ ሊጠናከር ይገባል። በትንቢቱም ውስጥ በሰማይ መካከል እየበረረ ባለ መልእክ በታላቅ ድምፅ እንደሚታወጅ ተወክሎአል፤ ይህም የዓለምን ትኩረት ይስባል።

“ከመቼውም ጊዜ ለሚችሉ የተነገረው እጅግ የሚያስፈራ ማስፈራሪያ በሦስተኛው መልእክ መልእክት ውስጥ ተካትቶ ይገኛል። ያለ ምሕረት የእግዚአብሔርን ቁጣ የሚያወርድ ኃጢአት እጅግ አስፈሪ ኃጢአት መሆን አለበት። ነገር ግን ሰዎች ስለዚህ አስፈላጊ ጉዳይ በጨለማ ውስጥ አልተተዉም፤ በአውሬውና በምስሉ አምልኮ ላይ የሚሰጠው ማስጠንቀቂያ የእግዚአብሔር ፍርዶች ከመነገኝታቸው በፊት ለዓለም ሊሰጥ ይገባል፤ ይህም ሁሉ ፍርዶቹ ስለምን እንደሚፈጸሙ እንዲያውቁና ለማምለጥም ዕድል እንዲኖራቸው ነው።” Signs of the Times, January 25, 1910.

በዕንባቆም ምዕራፍ ሁለት መሠረት የተዘጋጁት ሁለቱ ጽላቶች መፈጠራቸው የብዙ ትንቢቶች ፍጻሜ ነበር።

በጠባቂነቱ ላይ እቆማለሁ፤ በግንብም ላይ እቆመጣለሁ፤ ምን እንደሚናገረኝም፤ በተገሠጽሁም ጊዜ ምን እንደምመልስ ለማየት እጠብቃለሁ። እግዚአብሔርም መልሶ እንዲህ አለኝ፡- ራእዩን ጻፍ፤ የሚያነበውም ሮጦ እንዲያነበው በጽላቶች ላይ ግልጽ አድርገህ ጻፈው። ራእዩ ገና ለተወሰነ ዘመን ነውና፤ በፍጻሜው ግን ይናገራል እንጂ አይወሸም፤ ቢዘገይም ጠብቀው፤ በእርግጥ ይመጣልና፤ አይዘገይም።

እነሆ፣ ነፍሱ የተነፋችው በእርሱ ውስጥ ቅን አይደለችም፤ ጻድቁ ግን በእምነቱ ይኖራል። ዕንባቆም 2፡1-4።

የ1843 የአቅኚዎች ሰንጠረዥም ሆነ የ1850 የአቅኚዎች ሰንጠረዥ መዘጋጀት የትንቢት ፍጻሜ ነበር። የዕንባቆም ሰንጠረዥ ጥናት ለዚህ በቂ ማስረጃ ይሰጣል። ነገር ግን በዕንባቆም ውስጥ ያለው ክፍል በውይይታችን ውስጥ ለዚህ ነጥብ አስፈላጊ አስተዋጽኦ ያበረክታል።

“እኔ የ1843 ሰንጠረዥ በጌታ እጅ እንደተመራ አይቻለሁ፣ እናም ሊለወጥ እንደማይገባው፤ ቁጥሮቹም እርሱ እንደፈለገው እንደነበሩ፤ እጁም በአንዳንድ ቁጥሮች ውስጥ ባለ ስህተት ላይ እንደነበረና ሰው ማንም እንዳያየው እንደሸፈነው፣ እስኪ እጁ ከእርሱ እስከሚወገድ ድረስ።” Early Writings, 74, 75.

ከ1843 በኋላ ጌታ ሌላ ሰንጠረዥ እንዲዘጋጅ መራ፤ ነገር ግን የመጀመሪያው (1843) ሰንጠረዥ በመንፈስ መገለጥ ካልሆነ በስተቀር እንዳይለወጥ ነበር።

“እውነቱ በሰሌዳዎች ላይ ግልጽ ሊደረግ እንደሚገባ አየሁ፤ ምድርና ሙሉም የጌታ እንደሆነ፣ እናም እርሱን ግልጽ ለማድረግ የሚያስፈልጉ መንገዶች ሊቆጠቡ እንደማይገባ አየሁ። የቀድሞው ሰሌዳ በጌታ መሪነት እንደተዘጋጀ አየሁ፣ እናም ከእርሱ ላይ አንዲት ቁጥር እንኳ ከመንፈሳዊ ራዕይ በቀር ሊለወጥ እንደማይገባ አየሁ። በሰሌዳው ላይ ያሉት ቁጥሮች እግዚአብሔር እንደወደደ እንደነበሩ አየሁ፣ እናም እጁ ከቁጥሮቹ አንዳንዶቹ ላይ ያለ ስህተት እንዲሸፍን በላያቸው እንደነበረ፣ እጁም እስኪወገድ ድረስ ማንም እንዳያየው አየሁ።” Spalding and Magan, 2.

ከወንድም ኒኮልስ ጋር (የ1850ውን ሰንጠረዥ ያዘጋጀው) በምትኖርበት ጊዜ፣ እርሱም ሰንጠረዥን በሚያዘጋጅበት ወቅት፣ እህት ዋይት የ1850ውን ሰንጠረዥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንዳየች ተናገረች።

“እግዚአብሔር በወንድም ኒኮልስ የተዘጋጀውን ገበታ በማሳተሙ ውስጥ እንዳለ አየሁ። የዚህ ገበታ ትንቢት በመጽሐፍ ቅዱስ እንዳለ አየሁ፤ ይህም ገበታ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የተዘጋጀ ከሆነ፣ ለአንዱ በቂ ከሆነ ለሌላውም በቂ ነው፤ አንዱም በትልቅ መጠን የተሰለ አዲስ ገበታ ያስፈልገው ከሆነ፣ ሁሉም እንዲሁ በእኩል መጠን ያስፈልጋቸዋል።” Manuscript Releases, ቅጽ 13, 359.

ሐባቂቅ “ራዕዩን ጻፍ፣ በጽላቶችም ላይ ግልጽ አድርገህ አስቀምጠው” ብሎ ትእዛዝ ተሰጥቶት ነበር። የሐባቂቅ ሁለቱ ጽላቶች፣ እግዚአብሔር ለአድቤንቲዝም ትንቢቶቹን አደራ ተቀባዮች አድርጎ በሰጠቸው ጊዜ ከእርሱ ጋር የገባው ኪዳን ምልክት ነበሩ፤ እንዲሁም ከጥንታዊት እስራኤል ጋር ኪዳን በገባ ጊዜ ሁለቱን የሕጉን ጽላቶች ሰጥቶ የሕጉ አደራ ተቀባዮች የመሆንን ኃላፊነት እንደሰጣቸው ሁሉ ነው። ነገር ግን ሐባቂቅ፣ ራዕዩን ግልጽ ሊያደርጉ ከነበሩት ጽላቶች ጋር በተያያዘ ሁለት ዓይነት አምላኪዎችን ይለያል። አንደኛው፣ “ነፍሱ የታበየች” እና “ቅን ያልሆነ” የሆነ ወገን ነው፤ ሌላው ደግሞ “ጻድቃን” ተብለው የተለዩ ሲሆኑ “በእምነቱ ይኖራል” የተባሉት ናቸው።

የሐባቂቅ አውድ እንዲህ ያመለክታል፤ የጻድቁት ሰዎች በሁለቱ ጽላቶች የተወከለውን ትንቢታዊ ቃል መሠረት አድርጎ በቆመ እምነት እየኖሩ ናቸው፤ ስለዚህም ያልጻደቁት የአድቤንቲዝምን መጀመሪያዎች አልተቀበሉም። ልጠቅሰው የምፈልገው ነጥብ ከተወሰነ ጊዜ በፊት ያስተዋልነውን አንድ ክፍል ላይ የተመሠረተ ነው። እንዲህ ይነበባል፤

“ነገር ግን እንደ መቅደሱ ያሉ ርዕሰ ጉዳዮች፣ ከ2300 ቀናት፣ ከእግዚአብሔር ትእዛዛት እና ከኢየሱስ እምነት ጋር በተያያዘ መልኩ፣ ያለፈውን የምጽዓት እንቅስቃሴ ለማብራራት፣ የአሁኑ አቋማችንም ምን እንደሆነ ለማሳየት፣ የሚጠራጠሩትን በእምነት ለማጽናት፣ እና ለክቡሩ የወደፊት ተስፋ እርግጠኝነት ለመስጠት ፍጹም ተስማሚ ናቸው። እነዚህም መልእክተኞች ሊያተኩሩባቸው የሚገቡ ዋነኛ ርዕሰ ጉዳዮች እንደሆኑ ብዙ ጊዜ አይቻለሁ።” Early Writings, 63.

አሁን የተመለከትነው እነዚህን አራቱን እውነቶች ሁሉ ነው፤ መቅደሱን፣ 2300 ቀኖቹን፣ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት እና የኢየሱስን እምነት። እነዚህን አራቱን እውነቶች ሁሉ፣ “ያለፈውን የአድቪንት እንቅስቃሴ ለመግለጽ እና የአሁኑ አቋማችን ምን እንደሆነ ለማሳየት ፍጹም በሆነ መልኩ የተሰለ” በሆነው የእውነት መዋቅር ውስጥ አኖርናቸው። ያ መዋቅር “የመጀመሪያ መጠቀስ መመሪያ” ነው፤ የአልፋና የአሜጋ ፊርማ ነው፤ እንዲሁም የእውነት መዋቅር ነው፤ ምክንያቱም “እውነት” የሚለው ቃል አድቪንቲዝምን መጀመሪያ ለማብራራት ተዘጋጅቶ እንደነበረው “የአሁን እውነት” ተብለው ከተለዩት ከእነዚህ አራት እውነቶች ሁሉ ጋር ትክክለኛውን ተመሳሳይ ፊርማ ይዟል።

ከሌላ ምንም ነገር ባይኖር፣ ይህ ማለት እኛ እየመረመርነው ያለው “እውነት” ተብሎ የተተረጎመው ቃል የዘላለም ወንጌል መዋቅር ነው፣ የመጨረሻውም የማስጠንቀቂያ መልእክት መዋቅር ነው፣ የሦስተኛውም መልእክት መልእክት መዋቅር ነው፣ እንዲሁም የኢየሱስ ክርስቶስ ራዲዎ ትልቅ ክፍል ነው።

በራዲዎ መጽሐፍ ምዕራፍ አንድ የመጀመሪያዎቹ ሦስት ቁጥሮች ውስጥ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ራዲዎ የተወከለው የመጨረሻው የማስጠንቀቂያ መልእክት፣ በራዲዎ መጽሐፍ መጨረሻ ላይ ለሁለተኛ ጊዜ ተመስክሮበታል። የራዲዎ መጨረሻ፣ የብሉይ ኪዳን የመጀመሪያዎቹን ቁጥሮች እንዲሁም የብሉይ ኪዳን የመጨረሻዎቹን ቁጥሮች ይመሰክራል። በእነዚያ አራት ማጣቀሻዎች መሠረት፣ ትንቢታዊ መስመርን በትንቢታዊ መስመር ላይ የማኖር መለኮታዊ ሕግን በመጠቀም፣ የመጨረሻው የማስጠንቀቂያ መልእክት ከፈጣሪው ከፈጠራቸው ፍጥረታት ጋር ስላለው ግንኙነት እንደሆነ ማወቅ ይቻላል። ከእርሱ የፍጥረት ኃይል ጋር የተያያዘ ነው። የፍጥረት ኃይሉ ለቤተ ክርስቲያኑ እንዴት እንደሚተላለፍ ጋር የተያያዘ ነው። መጨረሻን ከመጀመሪያ ጋር የሚለይ የመለኮት ባሕርይ ጋር የተያያዘ ነው። ይህ መልእክት የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ ቀደም ብሎ የሚደርስ ነው፣ ከዚያም በላይ ነው። እነዚህ ሁሉ በአንድነት ሲመለከቱ ስለ እግዚአብሔር የፍጥረት ኃይል ናቸው! እናም የፍጥረት ኃይሉ የመጀመሪያ ጥቅስ ከዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ መጀመሪያ፣ ከመጀመሪያው ቁጥር ጀምሮ እስከ ምዕራፍ ሁለት ቁጥር ሦስት ድረስ ነው።

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ። ምድርም ቅርጽ የሌላትና ባይ ነበረች፤ ጨለማም በጥልቁ ፊት ላይ ነበረ። የእግዚአብሔርም መንፈስ በውኃዎች ፊት ላይ ይንቀሳቀስ ነበር።

እግዚአብሔርም፡- “ብርሃን ይሁን” አለ፤ ብርሃንም ሆነ። እግዚአብሔርም ብርሃኑ መልካም እንደ ሆነ አዩ፤ እግዚአብሔርም ብርሃኑን ከጨለማው ለዩ። እግዚአብሔርም ብርሃኑን ቀን ብሎ ጠራው፣ ጨለማውንም ሌሊት ብሎ ጠራው። ማታም ሆነ፣ ጥዋትም ሆነ፤ ይህም የመጀመሪያው ቀን ነበረ።

እግዚአብሔርም፡ “በውኃዎች መካከል ጠፈር ይሁን፤ ከውኃም ውኃን ይለይ” አለ። እግዚአብሔርም ጠፈሩን አደረገ፣ ከጠፈሩም በታች ያሉትን ውኃዎች ከጠፈሩ በላይ ካሉት ውኃዎች ለዩ፤ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም ጠፈሩን ሰማይ ብሎ ጠራው። ማታም ሆነ፣ ጥዋትም ሆነ፤ ሁለተኛው ቀን።

እግዚአብሔርም እንዲህ አለ፤ ከሰማይ በታች ያሉት ውኃዎች ወደ አንድ ስፍራ ይሰበሰቡ፡ የብስም ይታይ፤ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም የብሱን ምድር ብሎ ጠራት፤ የውኃዎችንም ስብስብ ባሕሮች ብሎ ጠራው፤ እግዚአብሔርም መልካም እንደ ሆነ አዩ። እግዚአብሔርም እንዲህ አለ፤ ምድር ሣርን፣ ዘር የሚሰጥ ቅጠልን፣ በምድር ላይ እንደ ወገኑ ፍሬ የሚያፈራ የፍራፍሬ ዛፍን፣ ዘሩም በውስጡ ያለውን ታብቅል፤ እንዲሁም ሆነ። ምድርም ሣርን፣ እንደ ወገኑ ዘር የሚሰጥ ቅጠልን፣ ዘሩም በውስጡ ያለውን እንደ ወገኑ ፍሬ የሚያፈራ ዛፍን አበቀለች፤ እግዚአብሔርም መልካም እንደ ሆነ አዩ። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፣ ሦስተኛውም ቀን ሆነ።

እግዚአብሔርም። ቀንን ከሌሊት ለመለየት በሰማይ ጠፈር ላይ ብርሃናት ይሁኑ፤ ለምልክቶችም ለዘመናትም ለቀናትም ለዓመታትም ይሁኑ፤ በምድርም ላይ ብርሃን ይሰጡ ዘንድ በሰማይ ጠፈር ላይ ብርሃናት ይሁኑ አለ፤ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም ሁለት ታላላቅ ብርሃናትን አደረገ፤ ታላቁን ብርሃን

ቀንን እንዲገዛ፡ ታናሹንም ብርሃን ሌሊትን እንዲገዛ፤ ከዋክብትንም ደግሞ አደረገ። እግዚአብሔርም በምድር ላይ ብርሃን ይሰጡ ዘንድ፡ በቀንና በሌሊትም ላይ እንዲገዙ፡ ብርሃንንም ከጨለማ እንዲለዩ በሰማይ ጠፈር ላይ አኖራቸው፤ እግዚአብሔርም መልካም እንደ ሆነ አዩ። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፡ አራተኛው ቀን።

እግዚአብሔርም፡- ውኃዎች ሕይወት ያላቸውን የሚንቀሳቀሱ ፍጥረታት በብዛት ያፍሩ፤ ወፎችም በሰማይ ጠፈር ላይ ከምድር በላይ ይብረሩ አለ። እግዚአብሔርም ታላላቅ የባሕር እንስሳትን፡ ውኃዎችም በብዛት ያፈሩአቸውን እያንዳንዱን እንደ ወገኑ ሕያው የሚንቀሳቀስ ፍጥረት፡ እያንዳንዱንም ክንፍ ያለው ወፍ እንደ ወገኑ ፈጠረ፤ እግዚአብሔርም ይህ መልካም እንደ ሆነ አዩ። እግዚአብሔርም፡- ተባዙ፡ ብዙም ሁኑ፡ በባሕሮች ውኃዎችንም ሙሉ፤ ወፎችም በምድር ላይ ይብዙ ብሎ ባረካቸው። ማታም ሆነ፡ ጥዋትም ሆነ፡ አምስተኛውም ቀን ሆነ።

እግዚአብሔርም። ምድር ሕያዋን ፍጡራንን እንደ ወገናቸው፡ እንስሶችንና ተሳቢ ነገሮችን፡ የምድርም አራዊትን እንደ ወገናቸው ታውጣ አለ፤ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም የምድር አራዊትን እንደ ወገናቸው፡ እንስሶችንም እንደ ወገናቸው፡ በምድርም ላይ የሚሰቡትን ሁሉ እንደ ወገናቸው አደረገ፤ እግዚአብሔርም መልካም እንደ ሆነ አዩ። እግዚአብሔርም። ሰውን በአምሳላችን እንደ አምሳያችን እንፍጠር፤ በባሕር ዓሣች ላይ፡ በሰማይ ወፎች ላይ፡ በእንስሶች ላይ፡ በምድርም ሁሉ ላይ፡ በምድርም ላይ በሚሰቡ ተሳቢ ነገሮች ሁሉ ላይ ይግዙ አለ። እግዚአብሔርም ሰውን በገዛ አምሳሉ ፈጠረው፤ በእግዚአብሔር አምሳል ፈጠረው፤ ወንድና ሴት ፈጠራቸው። እግዚአብሔርም ባረካቸው፡ እግዚአብሔርም። ተባዙ፡ ብዙም፡ ምድርንም ሙሉአት፡ ግዙአትም፤ በባሕርም ዓሣች ላይ፡ በሰማይም ወፎች ላይ፡ በምድርም ላይ በሚንቀሳቀስ ሕያው ነገር ሁሉ ላይ ግዙ አለ። እግዚአብሔርም። እነሆ፡ በምድር ሁሉ ፊት ላይ ያለውን ዘር የሚያፈራ ቅጠል ሁሉ፡ እንዲሁም ዘር የሚያፈራ ፍሬ ያለበትን ዘፍ ሁሉ ሰጥቻችኋለሁ፤ ለምግብ ይሁንላችሁ። ለምድርም አራዊት ሁሉ፡ ለሰማይም ወፎች ሁሉ፡ በምድርም ላይ ለሚሰቡ ሕይወት ላለበት ነገር ሁሉ፡ አረንጓዴ ቅጠልን ሁሉ ለምግብ ሰጥቻለሁ አለ፤ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም ያደረገውን ሁሉ አዩ፤ እነሆም፡ እጅግ መልካም ነበረ። ማታም ሆነ፡ ጥዋትም ሆነ፡ ስድስተኛው ቀን። እንዲሁም ሰማያትና ምድር፡ ሠራዊታቸውም ሁሉ ተፈጸሙ። እግዚአብሔርም በሰባተኛው ቀን ያደረገውን ሥራ ፈጸመ፤ በሰባተኛውም ቀን ከሠራው ሥራ ሁሉ አረፈ። እግዚአብሔርም ሰባተኛውን ቀን ባረከው፡ ቀደሰውም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ፈጥሮ ካደረገው ሥራ ሁሉ በዚያ አርፎ ነበርና። ዘፍጥረት 1፡1—2፡3።

ከዚህ በፊት ያሉት እነዚህ ጥቅሶች የፍጥረትን ምስክርነት በሙሉ ይወክላሉ፤ የእግዚአብሔርም ቃል የመፍጠር ኃይል እንዳለው ያጠናክራሉ።

ምድር ሁሉ እግዚአብሔርን ትፍራ፤ የዓለምም ነዋሪዎች ሁሉ በፊቱ በአክብሮት ይቁሙ። እርሱ ተናገረ፡ ሆነም፤ እርሱ አዘዘ፡ ጸንቶም ቆመ። መዝሙር 33፡8, 9።

አለምን የፈጠረው ያው የፈጠራ ኃይል ሰዎችን ለመለወጥ በክርስቶስ ዘንድ ይሠራል።

ዓለማትን ወደ ሕልውና የጠራቸው የፈጠራ ኃይል በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ አለ። ይህ ቃል ኃይልን ያስተላልፋል፤ ሕይወትን ይወልዳል። እያንዳንዱ ትእዛዝ ተስፋ ነው፤ በፈቃድ ሲቀበል፤ በነፍስ ውስጥ ሲገባ፤ ከእርሱ ጋር የሚያልቀውን የአንዱ ሕይወት ያመጣል። ባሕርይን ይለውጣል፤ ነፍስንም በእግዚአብሔር ምስል እንደ ገና ይፈጥራል።

እንዲሁ የተሰጠው ሕይወት ደግሞ በዚያው ሁኔታ ይጠበቃል። “ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ በእያንዳንዱ ቃል ይኖራል” (ማቴዎስ 4:4)። ትምህርት፡ 126.

የኢየሱስ ክርስቶስ ራዕይ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ሰዎች እንዴት እንደሚተላለፍ ያሳያል። እርሱም ከአብ ወደ ልጅ፣ ከልጅ ወደ መልአክ፣ ከመልአኩም ወደ ነቢይ ይመጣል፤ ነቢዩም ይህን ጽፎ ወደ አብያተ ክርስቲያናት ይልካል። በራዕይ መጽሐፍ መጀመሪያና መጨረሻ የተቀመጠው ይህ የመግባቢያ ሂደት፣ በየዕቅብ መሰላል ላይ መለክት ሲወጡና ሲወርዱ እንደሚታይ ተመስሏል። እንዲሁም ዘይቱን ወደ መቅደሱ በሚያገቡ የዘካርያስ ሁለት የወርቅ ቱቦዎች ተመስሏል። በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለው የመግባቢያ ሂደት የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ርእሰ ጉዳይ ነው፤ የሚላከውም መልእክት ዓለም አቀፉን የፈጠረውን የፍጥረት ኃይል በውስጡ ይዟል። በራዕይ ምዕራፍ አንድ ውስጥ በተመለከተው የመግባቢያ ሂደት፣ ለአብያተ ክርስቲያናት የተሰጠው መልእክት አንድን ሎዶቅያዊ ወደ ፊላዴልፊያዊ ለመለወጥ ኃይል እንዳለው ሊታወቅ ይገባል።

እኛ የብሉይ ኪዳንን ወይም የአዲስ ኪዳንን መጀመሪያም ሆነ ፍጻሜ ብንመለከት፣ መልእክቱ አንድ ነው። እግዚአብሔር የመጨረሻውን የማስጠንቀቂያ መልእክት እያስተላለፈ ነው፤ ይህም በሚሰሙትና በሚጠብቁት ዘንድ ቢሰማና ቢጠበቅ የእግዚአብሔርን የፍጥረት ኃይል ይዟል። ይህን የሚፈጽም መልእክት በአልፋና አሜጋ መለኮታዊ መዋቅር ውስጥ ተቀምጦ ነው፤ መጀመሪያ፣ መካከል፣ ፍጻሜ። “እውነት” የሚለውን ቃል ለመፍጠር አብረው የሚሄዱት ሦስቱ የዕብራይስጥ ፊደላት ዘላለማዊው ወንጌል ናቸው፤ እነዚያም ፊደላትና ትርጉሞቻቸው፣ እንዲሁም እርስ በርሳቸው ተቀላቅለው የሚያመነጩት ቃል፣ መርሁን እንዲሁም አልፋና አሜጋ የሆነውን አንዱን ይወክላሉ። ይህም የእርሱን የፍጥረት ኃይል ያጽናናል። የፍጥረት ታሪኩ የመጨረሻ ሦስት ቃላት፣ እያንዳንዳቸው፣ “እውነት” የሚለውን ቃል በሚያቀናብሩት በዚያው ቅደም ተከተል፣ በእነዚህ ሦስት ፊደላት ይጀምራሉ።

የፍጥረት ታሪኩን የሚያጠናቅቁት ሦስቱ ቃላት፣ በአንድነት “እውነት” የሚለውን ቃል የሚፈጥሩትን ሦስት ፊደላት በመጀመር ይጀምራሉ። የእርሱ ቁጥር የመጨረሻ ሦስት ቃላት በቅደም ተከተል በአ (Aleph)፣ መ (Mem)፣ እና ተ (Tav) ፊደላት ይጀምራሉ። እነዚህ ሦስት ቃላት “እግዚአብሔር፣” “ፈጠረ፣” እና “አደረገ” ተብለው ይተረጎማሉ። እነዚህ ሦስቱ ቃላት እያንዳንዳቸው በአ (Aleph)፣ መ (Mem)፣ እና ተ (Tav) ፊደላት በዚያው ቅደም ተከተል በመጀመር፣ የፍጥረት ትረካውን ፍጹምነትና ሥርዓታዊነት ይበልጥ ያሳያሉ። ይህ ሥርዓተ-ቃል በዕብራይስጥ ጽሑፍ ውስጥ የሚገኝ አስደሳች የቋንቋ ባሕር መሆኑ በአይሁድ አስተያየት ሰጪዎች ተመልክቶ ተጠቅሷል።

የፍጥረት ታሪክ “በመጀመሪያ” በሚሉት ቃላት ይጀምራል፤ አልፋና አሜጋን፣ መጀመሪያንና ፍጻሜን፣ የመጀመሪያውንና የመጨረሻውን የሚወክሉ በሦስት ቃላትም ይጠናቀቃል። በዘፍጥረት ምስክርነት ውስጥ የተገለጸው የፈጠራ ኃይል በዚያ ድንቅ የቋንቋ ባለሙያ ፊርማ ይጀምራል እና ይጠናቀቃል።

የአንድ ነገር የመጀመሪያው የዚያኑ ነገር የመጨረሻውን የሚያመለክት መሆኑ፣ ነቢዩ ዮሐንስ በዚያን ጊዜ ያለውን ሲጽፍ፣ በዚያኑ ጊዜም የሚሆነውን በአንድነት ሲጽፍ ያጽናናው ነገር ነበር።

በብሉይ ኪዳን መጨረሻ የተወከለው የኤልያስ የመጨረሻ የማስጠንቀቂያ መልእክት፣ በእሁድ ሕግ ቀውስ እና በሚቀርቡት ሰባቱ የመጨረሻ መቅሰፍቶች ዐውድ ውስጥ፣ ያንኑ ትንቢታዊ መርህ ያሳያል።

“የመጀመሪያ መጠቀስ ሕግ” እና የሚወክለው ሁሉ “የአሁኑ እውነት” ሊቀመጥበት የሚገባው “ማዕቀፍ” ነው። ያ ማዕቀፍ “የመጀመሪያ መጠቀስ ሕግ” ሲሆን ከእግዚአብሔር ባሕርያት አንዱም ነው።

አድቤንቲዝምን መጀመሪያውን የሚወክለው የዳንኤል መጽሐፍ እና የአድቤንቲዝምን መጨረሻ የሚወክለው የራዕይ መጽሐፍ በመጀመሪያው መጨረሻውን የሚያብራራ መርህ ስንመለከተው፣ አስደናቂ ተመሳሳይነቶችን እናገኛለን። የዳንኤል መጽሐፍ ፓልሞኒ የሚለውን ስም በመጠቀም፣ “የምስጢሮች ድንቅ ቈጣሪ” ማለት መሆኑን በማመልከት፣ ከኢየሱስ ባሕርያት አንዱን ያቀርባል። ዳንኤል እንዲሁም ኢየሱስን

እንደ ሚካኤል ሊቀ መላእክት ያስተዋውቃል። ዮሐንስም ዳንኤል እንዳደረገው ይህንን ያደርግ ዘንድ ተጠቅሟል፤ እርሱም የሂሳብ ጌታን ወይም የመላእክትን መሪ ሳይሆን፣ የቋንቋን ጌታ ይለይታል። ኢየሱስን እንደ ፊደላት ጌታ ስናስብ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ረዥሙ ምዕራፍ የሆነውን መዝሙር ዳዊት 119 ልንመለከት ይገባናል።

መዝሙር 119 ፊደላዊ አክሮስቲክ ነው፤ ማለትም የእያንዳንዱ ስምንት ቁጥሮች ስብስብ የመጀመሪያ ፊደላት በአንድ ፊደል ይጀምራሉ ማለት ነው። በዕብራይስጥ ፊደል ገበታ ውስጥ ሃያ ሁለት ፊደላት ስላሉ፣ የስምንት ቁጥሮች ሃያ ሁለት ክፍሎች አሉ። እያንዳንዱም ክፍል በፊደል ገበታው ቅደም ተከተል መሠረት በሚመጣው ፊደል ይጀምራል፤ ከዚያም ለዚያ ፊደል የተመደቡት ስምንቱ ቁጥሮች እያንዳንዳቸው በዚያው ፊደል ይጀምራሉ። ለእያንዳንዱ ፊደል ስምንት ቁጥሮች ስላሉ፣ ስምንት ቁጥሮች በዕብራይስጥ ፊደል ገበታ ሃያ ሁለት ፊደላት ሲባዙ አንድ መቶ ሰባ ስድስት መስመሮች ይሆናሉ። ይህ መዝሙር ሥርዓት ያለው እግዚአብሔር እንጂ የትርምስ አምላክ ያልሆነውን እግዚአብሔር ለመታዘዝ ያጠናክራል (ስለዚህም አክሮስቲክ አወቃቀፍ አለው)።

በመዝሙር 119 ውስጥ የሚታይ ሌላ ጎልቶ የሚቀርብ ጭብጥ ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል በሁሉ የሚበቃ መሆኑን የሚገልጥ ጥልቅ እውነት ነው። በዚህ መዝሙር ሁሉ ውስጥ የእግዚአብሔርን ቃል የሚያመለክቱ ስምንት የተለያዩ ቃላት አሉ፤ ሕግ፣ ምስክሮች፣ ትእዛዞች፣ ሥርዓቶች፣ ትእዛዞች፣ ፍርዶች፣ ቃል፣ እና ፍርድ ሥርዓቶች። በእርሱም ውስጥ በሚገኙ ቁጥሮች ከሞላ ጎደል ሁሉ የእግዚአብሔር ቃል ተጠቅሷል። መዝሙር 119 የመጽሐፍ ቅዱሳትን ባሕርይ ብቻ አያረጋግጥም፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል የእግዚአብሔርን ራሱን ባሕርይ እንደሚያንጸባርቅ ያረጋግጣል። በመዝሙር 119 ውስጥ የተገለጹትን እነዚህን የእግዚአብሔር ባሕርያት ተመልከቱ፦

- 1. ጽድቅ (ቁጥር 7፣ 62፣ 75፣ 106፣ 123፣ 138፣ 144፣ 160፣ 164፣ 172)
- 2. ታማኝነት (ቁጥር 42)
- 3. እውነተኝነት (ቁጥር 43፣ 142፣ 151፣ 160)
- 4. ታማኝነት (ቁጥር 86)
- 5. የማይለወጥነት (ቁጥር 89)
- 6. ዘላለማዊነት (ቁጥር 90፣ 152)
- 7. ብርሃን (ቁጥር 105)
- 8. ንጽሕና (ቁጥር 140)

መዝሙሩ በሁለት ብጹዓን መግለጫዎች ይከፈላል። “ብጹዓን” ናቸው መንገዳቸው ነቀፋ የሌለበት የሆኑት፣ በእግዚአብሔር ሕግ መሠረት የሚኖሩት፣ ምስክሮቹን የሚጠብቁት እና በፍጹም ልባቸው የሚፈልጉት። በዚህ ታላቅ መዝሙር ውስጥ ለእኛ ያሉት ትምህርቶች እነዚህ ናቸው። የእግዚአብሔር ቃል ጥበቦች ለማድረግ፣ በጽድቅ ለማሰልጠን፣ ለመልካምም ሥራ ሁሉ ለማዘጋጀት በቂ ነው (2 ጢሞቴዎስ 3:15-17)።

በእርግጥ፣ መዝሙር 119 በሃይማኖታዊው ዓለም እስከ አሁን በእጅጉ ያልተፈታ ርዕሰ ጉዳይ አካል ነው። ይህም ከመጽሐፍ ቅዱስ መካከለኛ ቁጥር የትኛው እንደሆነ፣ እና መካከለኛ ምዕራፍ የትኛው እንደሆነ ጋር የተያያዘ ነው። በኢንተርኔት ላይ ብትፈልጉ፣ በየትኛው መጽሐፍ ቅዱስ እትም እንደምትጠቀሙ እና የመሰሰሉትን ዙሪያ የተከማቹ የተለያዩ ክርክሮችን ታገኛላችሁ። ነገር ግን በዚህ ክርክር ውስጥ ያለው የእያንዳንዱ አቋም ችግር ይህ ነው፤ የመጽሐፍ ቅዱስ “መካከል” ትርጓሜ፣ ቁጥርም ሆነ ምዕራፍ፣ ሊወሰን የሚገባው በመጽሐፍ ቅዱሱ ደራሲ እንጂ በሰው ተማሪ ወይም ነቃፊ አይደለም።

መጽሐፍ ቅዱስ ለሁሉም ነገር መጀመሪያና ፍጻሜ እንዳለው ያስተምራል። ለሁሉ ነገር ዘመን አለው።

ለሁሉ ዘመን አለው፣ ከሰማይም በታች ለእያንዳንዱ ነገር ጊዜ አለው፤ የመወለድ ጊዜ አለ፣ የመሞትም ጊዜ አለ፤ የመትከል ጊዜ አለ፣ የተተከለውንም የመንቀል ጊዜ አለ። መክብብ 3፡1-2

የሚወለድበት ጊዜ አለ፣ የሚሞትበትም ጊዜ አለ፤ ነገር ግን በሕይወታችን መጀመሪያና መጨረሻ መካከል የሚካሄድ ሕይወት ደግሞ አለ። ልደት በጊዜ ውስጥ አጭር ቅጽበት ነው፣ ሞትም እንዲሁ ነው። ሕይወት ግን መካከሉ ናት፤ እኛ ከምንወለድበት ጊዜና ከምንሞትበት ጊዜ ይልቅ ከእርስዎ ጋር በአጠቃላይ እጅግ የበለጠ ታሪክ የተያያዘ ነው።

በ“የመጀመሪያ መጠቀስ መርሕ” ውስጥ ያለው መካከለኛው ክፍል በአጠቃላይ ከመጀመሪያውና ከመጨረሻው ይልቅ እጅግ የበለጠ ምስክርነት አለው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንድ ብቻ ጥቅስ ወይም ምዕራፍ ፈልጎ እርሱን እንደ መካከለኛው መግለጽ፣ መጀመሪያውና መጨረሻው በመሠረታዊነት የጊዜ ነጥቦች ቢሆኑም እንኳ፣ መካከለኛው ግን በአጠቃላይ የጊዜ ዘመን ስለሆነ የመጽሐፍ ቅዱስን ማስረጃ ችል ማለት ነው። እርግጥ ነው፣ መጀመሪያው፣ መጨረሻው እና መካከለኛው እርስ በርሳቸው ይስማማሉ፤ ሆኖም ብዙ ጊዜ በመጨረሻ ያለው ተመሳሳይ የመንገድ ምልክት ከመጀመሪያው ተቃራኒ ይሆናል።

ኢየሱስ የሁሉንም መጥምቁን እንደ ኤልያስ ለይቶ ጠቀሰው፤ ሁለቱም አንድና ያው የትንቢታዊ የክስተቶች ቅደም ተከተል ያሳያሉ። ነገር ግን ኤልያስ ኤልያስን ለማሰርና ለመግደል በፈለገች ክፉ ሴት (ኤልዛቤል) ተሰደደ፤ ነገር ግን እርስዋ ይህን ፈጽሞ አላደረገችም። የኤልያስ ምልክት የነበረው የሁሉንም እርሱን ለማሰርና ለመግደል በፈለገች ክፉ ሴት (ሄሮድያዳ) ተፈለገ፤ እርስዋም ይህን አደረገች። ኤልያስና የሁሉንም እርስ በርሳቸው ሊተካኩ የሚችሉ ምልክቶች ናቸው፤ ነገር ግን በከፊል ተቃራኒ የሆኑ አንዳንድ ትንቢታዊ ባህርያት አሏቸው። ሆኖም እርስ በርሳቸው ተመሳሳይ መስመር ይከተላሉ። ኤልያስ ፈጽሞ አልሞተም፤ የሁሉንም ግን ሞተ። እርስ በርሳቸው የሚጣጡ የትንቢት ድንበር ምልክቶች ብዙ ጊዜ ተቃራኒዎች እንደሚሆኑ መረዳት፣ ማየት ለሚፈልጉት የመጽሐፍ ቅዱስ መካከል መዝሙረ ዳዊት 118 እንደሆነ ያስችላቸዋል።

በመጀመሪያ መጠቀስ ደንብ መሠረት እንደ እየገለጸነው ሲጠቀምን የመጽሐፍ ቅዱስ መካከል መጀመሪያ መዝሙር 117 መሆኑን እናገኛለን፤ ይህም ሁለት ቁጥሮችን ብቻ ያካተተ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እጅግ አጭሩ ምዕራፍ ነው። ከዚህ በኋላ ምዕራፍ 118 ይመጣል፤ እርሱም የመጽሐፍ ቅዱስ መካከል ነው። ከምዕራፍ 118 በኋላ 119 ይከተላል፤ እርሱም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እጅግ ረጅሙ ምዕራፍ ሲሆን የመጽሐፍ ቅዱስ መካከል መጨረሻም ነው። ድንቁ የቋንቋ ሊቅ መጀመሪያውን በእጅግ አጭሩ ምዕራፍ ይምልክታል፤ ከዚያም መጨረሻውን በእጅግ ረጅሙ ምዕራፍ ያመለክታል። እነዚህ ሁለት ተቃራኒ ምዕራፎች ናቸው። መጀመሪያው ዘር ነው፤ መጨረሻው ግን በመካከሉ ውስጥ የተቀመጡት ምስክርነቶች ሁሉ እርስ በርሳቸው የሚያያዙበት፣ ፍጹም የበሰለው ተክል የሚያድግበት ስፍራ ነው። መዝሙር 117ን ተመልከቱ።

እናንተ አሕዛብ ሁሉ፣ እግዚአብሔርን አመስግኑ፤ እናንተ ወገኖች ሁሉ፣ እርሱን አወድሱ። ምሕረቱ በእኛ ላይ ታላቅ ናትና፤ የእግዚአብሔርም እውነት ለዘላለም ይኖራል። ሃሌሉያ። መዝሙር 117፡1, 2።

እኛ እየተመለከትን ያለነው ቃል፣ ከሦስት ፊደላት የተዋቀረው፣ በሁለተኛው ቁጥር “እውነት” ተብሎ የተተረጎመ ሲሆን፣ የመጽሐፍ ቅዱስ መካከለኛው ክፍል መጀመሪያን ይወክላል፤ (የመጽሐፍ ቅዱስ መካከለኛው ክፍል መዝሙር 117-119 ነው)። የዚያ መካከለኛ ክፍል ፍጻሜ መዝሙር 119 ነው። መዝሙር 118 የመካከለኛው መካከል ነው። መዝሙር 118 በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በጣም አጭሩና በጣም ረጅሙ ምዕራፎች መካከል የተቀመጠ ሲሆን፣ መጀመሪያ የሆነው አጭሩ ምዕራፍ “እውነት” የሚለውን ቃል ያቀርባል፤ ይህም በሦስት ፊደላት የተፈጠረ ሲሆን የዘላለማዊውን ወንጌል ሦስት ደረጃዎች ይወክላሉ፤ እነርሱም እውነትን ለመረዳት መዋቅሩ ናቸው። ይህ መዋቅር ክርስቶስን እንደ አልፋና አሜጋ የሚወክል

መርሕ፣ ማለትም ባሕርይን ይወክላል።

መካከለኛው መጨረሻ፣ 119ኛው ምዕራፍ ሆኖ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ መካከል የተቀመጠ ፊደላዊ አክሮስቲክ ነው፤ ይህም ድንቅ የቋንቋ ሊቅነትን ያጎላል። በ119ኛው ምዕራፍ ውስጥ ያው ቃል አራት ጊዜ “እውነት” ተብሎ ተተርጉሟል።

የእውነትንም ቃል ፈጽሞ ከአፌ አትውሰድ፤ በፍርዶችህ ተስፋ አድርጌአለሁና። ቁጥር 43።

ጽድቅህ የዘላለም ጽድቅ ነው፤ ሕግህም እውነት ነው። ቁጥር 142።

አቤቱ፣ አንተ ቅርብ ነህ፤ ትእዛዛትህም ሁሉ እውነት ናቸው። ቁጥር 151።

ቃልህ ከመጀመሪያው እውነት ነው፤ የጽድቅህም ፍርዶች እያንዳንዳቸው ለዘላለም ይኖራሉ። ቁጥር 160።

በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ ያለው እውነት መጨረሻን ከመጀመሪያው የሚለይ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መርሕ ነው፤ እናም በእነዚያ ቁጥሮች ውስጥ ያለው እውነት አልፋና አማጋ በመጽሐፍ ቅዱስ መካከል ላይ ፈርማውን እንዳየረ ነው፤ እንዲሁም ለመጀመሪያውና ለመጨረሻው እንዳደረገው ሁሉ። የመጀመሪያውና የመጨረሻው ፊርማ የሶስተኛው መልአክ የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ መልእክትን ለማቅረብ “ማዕቀፍ” ነው። የመካከለኛው ክፍል የመጨረሻው ክፍል “እውነት” ተብሎ የተተረጎመውን ቃል የሚጠቀሙ አራት ቁጥሮችን ያካትታል፤ ሆኖም አራተኛው ማጣቀሻ በቀላሉ “እውነተኛ” ተብሎ ተተርጉሟል። ከእነዚያ አራቱ ቁጥሮች የመጨረሻው መጨረሻ፣ ቃሉ “ከመጀመሪያው ጀምሮ” “እውነት” እንደሆነ ይለያል።

በመጀመሪያ፣ በዘፍጥረት አንድና ሁለት ውስጥ ባለው የፍጥረት ታሪክ ውስጥ፣ “እውነት” የሚለው ቃል በቀጥታ ባይጻፍም፣ በፍጥረት ታሪኩ የመጨረሻ ሶስት ቃላት ውስጥ ተወክሎ ይገኛል፤ እያንዳንዱ ቃል በቅደም ተከተል “እውነት” የሚለውን ቃል የሚፈጥሩ ፊደላት ይጀምራልና። በመጀመሪያ ቃል ነበረ፣ ሁሉም ነገርም በእርሱ ተፈጠረ፤ በዘፍጥረት ያለው የፍጥረት ምስክርነትም “በመጀመሪያ” በሚሉት ቃላት ይጀምራል፣ በኢሳይያስም እርሱ አንድና ብቸኛው አምላክ መሆኑን እንደ ማስረጃ ከተገለጸ የክርስቶስ ባህርይ ጋር የተያያዙትን እውነቶች በሚወክሉ ሶስት ቃላት ይደመደማል።

መጽሐፍ ቅዱስ መካከሉ (መዝሙር 117-119) በምዕራፍ 117 “እውነት” የሚለውን ቃል በመጠቀም መጀመሪያው መጨረሻውን እንደሚወክል ያለውን እውነታ በመጠቀም ይጀምራል። ይህ ቃል በዘላለማዊው ወንጌልና በሦስቱ መላእክት መልእክቶች የሚወከሉ በሦስት ፊደላት የተሠራ ሲሆን፣ የፍጥረት ታሪኩን መጨረሻ ይለይታል። የመጽሐፍ ቅዱስ መካከል መጨረሻ ደግሞ አሁን ስለ ባህርይ የሚገለጠው ነገር ከ“ራእይ” የሚለው ቃል ትርጉም ጋር የሚስማማ መሆኑን ለማቋቋም ድንቅ የቋንቋ ሊቅ ያቀረበው የፊደላት አቀራረብ ነው፤ ምክንያቱም የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ ከዚህ ቀደም ሙሉ በሙሉ ያልታወቀ፣ ወይም እንኳ ፈጽሞ ያልታወቀ የክርስቶስን ባህርይ አንድ ገጽታ ለማቅረብ የተዘጋጀ መልእክት ነውና። ይህ ራእይ ከቃል ኪዳን ታሪክ መስመሮች ጋር የሚስማማ ነው፤ ምክንያቱም የቃል ኪዳን ታሪክ፣ ታሪኩ እየተዘረጋ ሲሄድ፣ እግዚአብሔር በስሞች አማካይነት ራሱን ለመግለጥ ያደረገውን ጥረት የሚያሳይ ማስረጃ ያካትታል።

“የሕጉ ታላላቅ መርሆዎች፣ የእግዚአብሔርም ባህርይ በራሱ የሆነው ማንነት፣ በክርስቶስ በተራራው ላይ በተናገራቸው ቃላት ውስጥ ተካትተዋል። በእነርሱ ላይ የሚገነባ ሁሉ በዘላለማት ዓለት በሆነው በክርስቶስ ላይ እየገነባ ነው። ቃሉን በመቀበል ክርስቶስን እንቀበላለን። እንዲሁም ቃላቱን እንዲህ በሚቀበሉ ብቻ በእርሱ ላይ እየገነቡ ናቸው። ‘ከተጣለው መሠረት በቀር፣ እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፣ ሌላ መሠረት ማንም ሊጥል አይችልም።’ 1 ቆሮንቶስ 3:11። ‘በእርሱ ብቻ መዳን አለ፤ መዳን የሚገባንም ከሰዎች መካከል ለእኛ የተሰጠ ሌላ ስም ከሰማይ በታች የለምና።’ ሐዋርያት ሥራ 4:12። ክርስቶስ፣ ቃሉ፣ የእግዚአብሔር መግለጥ፣—የባህርይ መግለጫ፣ የሕግ፣ የፍቅር፣ የሕይወቱ

መከሰት፤—ሊጻፍ የሚችል ባህርይ የምንገነባበት ብቸኛው መሠረት ነው።” የብጹዓን ተራራ, 148።
እርግጥ ነው፤ ስለዚህ እውነት ሊነገር የሚገባ እጅግ ብዙ ነገር አለ፤ ነገር ግን በዚህ ላይ እንቁም።